

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

27 січня 2021 року

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, інформую вас про те, що у відповідь на мою пропозицію провести сьогодні комітет, а зараз у нас 27 січня, 15 година 3 хвилини, надійшло 13 згод, що складає більшу половину від затвердженого Верховною Радою України кількісного складу комітету, отже, відповідно до підпункту 2 пункту 4 розділу VIII "Прикінцевих положень" Закону України "Про комітети Верховної Ради України" ми можемо сьогодні проводити засідання комітету в режимі відеоконференції.

Зараз ми з'ясуємо, хто з народних депутатів присутній на засіданні комітету.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко. Він зараз в ПАРЄ.
Мабуть, не зміг доєднатися.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

В мене є прохання: всіх вимкнути мікрофони, тому що в нас фоном іде
ваші інші якісь розмови.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Костін – присутній.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

Народний депутат Німченко.

Народний депутат Новіков. Михайло Миколайович, я вас десь бачив.

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній, є.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій. Пане Богдан!

ТОРОХТІЙ Б.Г. Присутній. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, народний депутат Фріс. Поки нема.

Народний депутат Шпенюв. Також не чую.

До нас доєднався Василь Іванович Німченко. Будь ласка, ми зараз перевіряємо явку народних депутатів. Василь Іванович?

НІМЧЕНКО В.І. Я тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таким чином, у нас 19 народних депутатів присутні на засіданні комітету. Кворум є. Можемо розпочинати. Оголошую засідання Комітет з питань правової політики відкритим.

Вам був запропонований порядок денний. Є пропозиція прийняти його за основу. Потім у мене буде інформація щодо порядку денного, щодо деяких питань порядку денного.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Андрію.

Всім доброго дня. Колеги, я хотів би задати трохи тон, тональність нашого майбутнього засідання. І це пов'язано саме з організаційними питаннями. Дивіться, коли у нас така ситуація, коли я о 18:57 отримую матеріали на завтрашнє засідання. Тобто у мене завтра, це сьогодні вже, так, йде пленарне засідання. Вчора вже такий час, який неробочий. І цих матеріалів більше ніж 30 файлів. Колеги, ми ж всі розуміємо, що з присутніх тут ці файли нормально вивчені, можливо, одиницями, так? І я не розумію взагалі постановку такої... організацію такої роботи. Чи ми якось змагаємось

у часі, за скільки ми можемо встигнути вивчити те чи інше питання? Навіщо це робиться? Чи це дезорганізація якась?

Я дуже просив би, я вже раніше просив матеріали, які заходять – одразу надавайте, будь ласка. Тим паче, що матеріали датовані ранішими датами, не вчорашніми. Якщо є питання розгляду на комітеті, чому ми підкомітети маємо проводити з дня на день, чому так? Чому ми не проводимо їх трохи раніше? Ми все не встигаємо. І все це під час пленарного тижня. Я дуже прошу, звертаю увагу, що якщо ми з вами чесні перед нашими виборцями як члени комітету, і намагаємось дійсно вивчити всі документи, сформувати і обґрунтовану позицію, довести її на комітеті і осмислено проголосувати, то, колеги, напевно, організація має бути, враховуючи наш час. Наш час, уже чисто фізично я вам кажу, я фізично не встигаю все це вивчити, просто вивчити. А крім того, необхідно проаналізувати, підготувати позицію за-проти, обговорити з кимось. Я просто це не встигаю. Тому дуже прошу щонайменше, зважаючи на моє прохання, народного депутата Демченка, надайте мені час, можливість в слідуєчий раз, щоб я міг підготуватися завчасно до засідання комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Олексійовичу.

Почув. Матеріали направлялися кількома порціями вчора. Ті, що були готові, направлялися одразу. На наступний комітет будемо намагатися все направити вчасно...

ДЕМЧЕНКО С.О. ...були направлені. Чого сьогодні зранку інші матеріали направили? Оце так воно направлялися матеріали. Пане Андрію, я дуже прошу, зверніть на це увагу. Якщо необхідна допомога з мого боку, я готовий підключитися, щоб подолати разом з секретаріатом, щоб секретаріат встигав по часу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію.

Ставлю тоді на голосування прийняття порядку денного засідання комітету за основу. Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін. За.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 19 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Хочу вам повідомити колеги, тепер будемо приймати порядок в цілому, щойно я як голова комітету отримав по системі СЕДО лист від Президента України, який відкликає для доопрацювання проект Закону України про відновлення суспільної довіри до конституційного судочинства (реєстраційний номер 4288). Його зараз... Ігор Васильович, скиньте, будь ласка, в чат цей лист комітету, і ми його також розповсюдимо по системі СЕДО.

Тому є пропозиція у зв'язку з тим, що цей законопроект ще не розглядався попередньо комітетом і це право суб'єкта законодавчої ініціативи відкликати цей законопроект, є пропозиція виключити з порядку денного пункт 5...

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пункт 5, тобто це проект Закону про відновлення суспільної довіри до конституційного судочинства (реєстраційний номер 4288).

НІМЧЕНКО В.І. Пане головуючий, оприлюднити лист, ви можете оприлюднити лист?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу зараз його зачитувати. "Президент України..." Зараз голова секретаріату скине в чат, да, вже скинув в чат комітету, я можу його зачитувати.

"Президент України. Голові Верховної Ради України Разумкову.

Шановний Дмитре Олександровичу, згідно зі статтею 93 Конституції України та статтею 104 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI, відкликаю для доопрацювання проект Закону України про відновлення суспільної довіри до конституційного судочинства (реєстраційний номер 4288). З повагою, В.Зеленський". Отримано 27 січня 2021 року.

НІМЧЕНКО В.І. Так це відкликає для доопрацювання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Це право суб'єкта законодавчої ініціативи.

НІМЧЕНКО В.І. А не просто відкликає?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це право суб'єкта законодавчої ініціативи. І в нас як у комітету немає наразі підстав розглядати цей законопроект. Тому я вношу пропозицію про те, щоб виключити з порядку денного пункт 5. Це законопроект № 4288. Чи будуть інші пропозиції до порядку денного?

_____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Друзі, в мене і зараз пропозиція, і потім, коли ми будемо розглядати всі законопроекти, пов'язані з Конституційним Судом України. Ми з вами прийняли два рішення, пов'язаних з розглядом цих законопроектів. Перше рішення ми прийняли таке, щоб направити чи рекомендувати направити до Венеційської комісії законопроекти 4533, 4533-1.

Чи не здається вам, друзі, трохи неповажним з нашого боку буде розглядати ці законопроекти і рекомендувати приймати їх у першому читанні до того, як ми отримаємо висновок Венеційської комісії. Тим паче, що ми до них звернулися, і згідно інформації, яка в мене є на сьогоднішній день, Секретаріат Верховної Ради України направляє відповідні законопроекти до Венеційської комісії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Да, дійсно секретаріат направляє ці законопроекти.

ДЕМЧЕНКО С.О. У зв'язку з цим у мене пропозиція ці законопроекти на сьогоднішньому засіданні не розглядати, поки ми не отримаємо висновки Венеційської комісії.

Другий момент, друге рішення, яке ми з вами прийняли, колеги. Ми прийняли рішення про утворення робочої групи під керуванням нашого колеги. Робоча група, на мою думку, має саме розглянути всі ці законопроекти, всі ці питання, викладені в цих законопроектах, і надати відпрацьований варіант або два варіанти, якщо це два буде законопроекти, які будуть враховувати всі зауваження, яких на сьогоднішній день безліч

щодо цих законопроектів, в тому числі ГНЕУ, в тому числі і наших колег, в тому числі і мої, на жаль.

На мою думку, якщо ми зараз розглядаємо ці законопроекти, то навіщо ми взагалі утворювали цю робочу групу. Для чого ми з вами утворювали робочу щодо саме цих питань? Я вважаю, що, тим паче, що цих законопроектів декілька і всі вони стосуються майже однієї теми, майже одних і тих самих питань, вони точково просто розділені. Навіщо ділити взагалі окремо питання по законопроектах? Давайте ми кожен статтю внесення змін до законів будемо приймати окремим законом, тим паче, що у нас зараз зібрані всі питання. Чому щонайменше це не узагальнити в одному законопроекті, який напрацює робоча відповідна група, і наш комітет видасть його на-гора, і він буде проголосований позитивно, я думаю, якщо врахуються всі думки членів нашого комітету.

Тому я вважаю нелогічним включення до порядку денного і розгляд ані законопроектів 4533, 4533-1 у зв'язку з тим, що направлені до Венеційської комісії, ані законопроектів інших, пов'язаних із Конституційним Судом України, оскільки утворена робоча група, яка має розглянути ці питання.

В мене така пропозиція: виключити ці питання, надати можливість робочій групі їх розглянути, підготувати відповідно один чи два законопроекти – наслідок роботи робочої групи, які будуть узгоджені з урахуванням Венеційської комісії висновків і всіх думок колег нашого комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Васильович.

Я зараз надам слово Ользі Володимирівні, потім Василю Івановичу.

Короткий коментар. Перше... Да, і Павлу Васильовичу також надам слово.

Перший коментар. Стосовно законопроектів, які ви зазначили, Сергій Олексійович, окрім 4533 і 4533-1, по всіх цих законопроектах у нас було попереднє рішення комітету про те, що вони мають розглядатися на першому засіданні комітету після отримання офіційного перекладу висновків Венеційської комісії українською мовою. Оскільки вони були отримані, я...

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, але не утворили на той момент робочу групу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я вас не перебивав. Добре?

Тобто всі ці законопроекти були внесені в порядок денний, тому що було відповідне рішення комітету.

Щодо законопроекту 4533 і 4533-1, я хочу надати слово Ользі Володимирівні. Я почув вашу пропозицію, ми поставимо її на голосування.

Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Колеги, я вимушена констатувати певну непослідовність позиції Сергія Олексійовича щодо цього питання, тому що це вже певною мірою усталена практика парламенту, коли паралельно направляються на Венеційську комісію відповідні законопроекти.

Чому непослідовність? Тому що Закон про всеукраїнський референдум, який ми буквально вчора прийняли, якраз приймався за такою процедурою. Він був прийнятий у першому читанні, потім направлений на Венеційську комісію, і з урахуванням висновків Венеційської комісії доопрацьований. І ви, Сергій Олексійович, голосували вчора спокійно за цей законопроект.

Тепер щодо робочої групи. Теж я вважаю, що ваше твердження можна розглядати як певну неповагу до тієї робочої групи, яка розробляла законопроект про конституційну процедуру, неповагу в кубі чи там в якомусь іншому ступені, тому що до цієї робочої групи подали представники абсолютно всіх депутатських фракцій і груп, які є в парламенті, і

представники практично всіх депутатських фракцій і груп цей законопроект підписали.

Тому я вважаю, що ми не можемо ставитися з неповагою до колег з інших фракцій і груп, до колег з нашої депутатської фракції. І цей законопроект не може бути знятий сьогодні з розгляду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Погоджуюсь з Ольгою Володимирівною, що тут ми можемо застосувати різні підходи до законопроекту 4533 і альтернативному, тому що він розроблявся робочою групою міжфракційною парламентською, а всі інші вони подавалися в інший спосіб, тому, але ми можемо там прийняти відповідно різні рішення відносно тих питань, які зазначив Сергій Олексійович.

Народний депутат Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Доброго дня, шановні колеги! Ну, по-перше, наскільки я пам'ятаю, пані Оля сказала, давайте так, нехай воно заходить в зал і в залі буде прийнято рішення направити його у Венеціанську комісію. Наскільки я пам'ятаю, виходячи вже, так сказати, і можливості...

СОВГИРЯ О.В. Ні, я не так говорила.

НІМЧЕНКО В.І. Це перше, це перше. Підніміть протокол.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна, да, після Василя Івановича я надам вам слово, да.

Василь Іванович, будь ласка, продовжуйте.

НІМЧЕНКО В.І. Ми створювали цю комісію, пам'ятаєте, і я туди не входив в цю комісію. Колега вам подякував за довіру, каже, що я поспробую, щоб ми зібралися і попрацювали плідно. А тоді фракція, моя фракція "Опозиційна платформа – За життя", вирішила тільки, щоб я був включений в цю комісію. І це не тільки наша фракція, стосовно цього законопроекту. І ви це знаєте.

І казати про те, і казати... Щось там не чути, то я повторю. Казати про те, що це якась недовіра тим членам групи, які писали цей законопроект, що це навіть сюди десь якийсь уклін іде, я вам скажу, чим більше думок, тим більше та золота середина, яка дасть можливість прийняти правильне рішення і яка дасть синтез теорії і права, теорії і права, а не підтанцювки під Банкову, от чого я боюся. Оце то повинні працювати, ця комісія. Якщо вона... ми її створювали, то давайте ми скажемо, що цю комісію припинимо її діяльність, тому що в неї були повноваження.

Якщо ми її не можемо реалізувати, давайте приймемо рішення Комітету правової політики і розповсюдимо його, і доведемо до відома фракцій, які визначали своїх представників для праці в цьому законопроекті, який, знаєте, на стьє конституційної кризи він має велике політичне значення, і ви це розумієте, що за цим стоїть.

І тут я хотів би сказати не те, що обговорити те, що підняв питання Сергій, а вирішити правомірність наших дій з точки зору процедуральної, з точки зору послідовності і з точки зору обоснованности висновку при наявності комісії, яку ми створили. А бігти під те, що завтра включити на розгляд, ну, це ми можемо. Ви ж чули, як по поводу контррозвідки, до речі, ми там теж були причетні, зовнішньої контррозвідки, і наш комітет там причетний, і ви знаєте, що вона працює, але не в правовому полі, ви це знаєте.

І тому я хотів би, що все-таки давайте ми обговоримо. Ні – приймемо рішення, що цю комісію ми створювали без належних на те підстав. І зате тоді ми будемо знати і вибачимося перед керівником, якого ми обрали. Ми

обрали, всі дружно проголосували, ми йому віримо, тому що ми приймали рішення.

От давайте дамо правову оцінку цій дії і йдемо далі, обговорюємо на рахунок того, включати його до пленарного засідання законопроект, чи ні.

Спасибі. Я інформацію закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Давайте ще раз, 4533 напрацьовувався робочою групою, яка була створена розпорядженням Голови Верховної Ради, вона була міжфракційна. І законопроект цей підписаний, в тому числі представницею від "Опозиційної платформи – За життя" в цій робочій групі пані Славицькою, нашою колегою Антоніною Керимівною. Тобто це інша ситуація.

Ту робочу групу, яку ми створили в комітеті і до якої, Василь Іванович, вас делегувала ваша фракція, це робоча група, яку очолює наш колега пан Денис Маслов, і вона буде працювати не тільки з тими законопроектами, які є зараз у комітеті, а напрацьовувати в тому числі і, можливо, інші ідеї щодо можливого там реформування Конституційного Суду України. Тому просто, щоб ці два питання розвести...

ДЕМЧЕНКО С.О. Які саме ідеї...

НІМЧЕНКО В.М. Які закони? Як ви розводите ці закони?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, я почув вас. Я зараз поставлю все на голосування.

Павло Васильович, у вас була якась пропозиція?

ПАВЛІШ П.В. Ні, в мене не було пропозиції, а в мене була репліка щодо висловлювання Сергія Олексійовича Демченка. Наскільки я пам'ятаю, то питання, які відносили до цієї робочої групи, полягали якраз саме в

рішенні Конституційного Суду щодо Верховного Суду, Верховного Суду України...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні-ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, я перепрошую, це інша робоча група. Це робоча група, яка створена з напрацювання законодавства.

ДЕМЧЕНКО С.О. Те саме для Конституційного Суду. Он Денис хай скаже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, ваше бачення ситуації, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Да, дозвольте висловитися.

Що стосується 4533. Моя особиста позиція, цей законопроект, який дійсно напрацьовували представники різних фракцій та депутатських груп, він був виданий на-гора та підписаний представниками різних парламентських сил. На сьогоднішній день та подати його, створивши робочу групу на базі нашого комітету, я вважаю, не зовсім коректно з огляду на те, що тут є... це у нас повноваження комітету. А там працювали представники від всіх фракцій. У нас навіть в комітеті, якщо не помиляюсь, не всі депутати в групах представлені.

Тому, що стосується 4533, я вважаю, що є можливість його точно розглядати наразі на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Це дуже важлива ваша думка в даній ситуації.

ДЕМЧЕНКО С.О. А щодо інших законопроектів, Денисе?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, давайте ми будемо говорити по черзі. Добре? Так, давайте.

У мене є така пропозиція. Я особисто підтримую те, що ми можемо розглядати на цьому засіданні комітету законопроекти 4533 і 4533-1 з тієї точки зору, що вони були розроблені парламентською робочою групою міжфракційною. І я вважаю, що ми можемо їх розглядати сьогодні на комітеті. Тому що практика усталена, про яку сказала вже Ольга Володимирівна, вона не забороняє нам розглядати і одночасно спрямовувати ці законопроекти до Венеційської комісії.

Щодо інших законопроектів. Я зараз можу перелічити всі інші, які у нас були таким пакетом: 4311, 4311-1, 4311-2, 4319, 4288-1, 4288-2 і 4317, 4339. Ми можемо вирішити це питання. Тобто перенести їх, передати для опрацювання в робочу групу нашого комітету, яку очолює наш колега Денис Маслов, для того, щоб опрацювавши всі ці законопроекти, висловити якусь, надати рекомендації комітету щодо їх подальшого розгляду. Можемо це зробити.

Між тим, у мене є така пропозиція. Залишити порядок денний так, як він є. А коли ми будемо підходити до розгляду відповідного законопроекту, ми вже вирішимо відповідно до того, як підтримує комітет 4533, наприклад, ми зможемо з вами вирішити долю інших законопроектів під час їх розгляду. Якщо буде пропозиція їх перенести на наступні засідання комітету і передати їх в робочу групу, можемо потім це зробити. Нам ніщо не заважає це зробити.

Тому, Сергій Олексійович, ви наполягаєте на голосуванні?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я погоджуюсь розглянути ці питання саме, коли буде по порядку денному, ми вирішимо, чи їх розглядати, чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді залишається єдина моя пропозиція виключити з порядку денного 4288 як відкликаний суб'єктом законодавчої ініціативи і з

цією пропозицією проголосувати порядок денний засідання комітету в цілому.

Прошу голосувати за цю пропозицію. Ми голосуємо порядок денний в цілому, мінус, за винятком 4288.

НІМЧЕНКО В.І. Не вказувати в нашому рішенні... Пане Андрію, не вказувати в нашому рішенні щодо відправлення з посилкою на доопрацювання. Добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми нічого не можемо вказувати в нашому рішенні, ми просто порядку денного.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання щодо відкликання законопроекту регулюється Регламентом, це вже не залежить від нашого комітету.

ДЕМЧЕНКО С.О. А він вже є відкликаним цей законопроект чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є відкликаним. Я вже зачитував заяву Президента, вона є в СЕДО. Керівник секретаріату розповсюдив цей лист, зареєстрований Апаратом Верховної Ради, в чаті комітету.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це який номер законопроекту в нас?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 4288.

_____. П'яте питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голосувати за порядок денний в цілому з врахуванням пропозиції.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін. За.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соколев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря. Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас 15 – за, проти – 0, утримались – 4.

Рішення прийнято. Порядок денний засідання затверджений в цілому.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Перше питання – це повторне перше читання проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законів України щодо діяльності Верховного Суду та органів суддівського врядування (реєстраційний номер 3317) (доручення Верховної Ради України від 5 листопада 2020 року).

Пропонується наступний розгляд цього питання. Я надам слово співголові комітету...

_____. 3317?

_____. 3711.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3711. Якщо я помилився, 3711.

_____. Да. Може, я помилився. Я дивлюсь, просто...

_____. Ні, ні, Андрій Євгенович трохи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3711, я перепрошую. Для стенограми: 3711.

Я пропоную надати слово співголові підкомітету Павлу Васильовичу Павлішу. Ви знаєте, що підкомітет працював дуже активно, і було проведено багато засідань підкомітету, були отримані різні пропозиції, обговорювалося це питання багато разів, для того, щоб він доповів щодо законопроекту запропонованого для того, щоб він був підтриманий комітетом. Потім народним депутатам є пропозиція надати слово в обговоренні. Після цього пропоную надати слово представникам судової влади і після цього переходити вже до голосування.

МАКАРОВ О.А. Процедурно можна, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович Макаров, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Андрій Євгенович, я думаю, що пропустили, можливо, сьогодні трошечки в цьому... поспішали. Ви не оголосили, хто присутній взагалі, крім народних депутатів, як правило, ви це робите. І давайте з'ясуємо, хто по якому питанню присутній, і хто, крім депутатів і представників судової влади, ще бажав з якого питання виступити, щоб ми могли забезпечити також можливість виступити людям, яких ми не допустили до засідання нашого комітету, вони ж прийшли з якимись повідомленнями для нас, мабуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, у нас зараз присутні багато гостей, але, на жаль, коли вони... не всіх можна ідентифікувати за їхніми, так скажемо, іменами в...

_____. Ніками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, в Zoom. І плюс у нас відкрите засідання комітету, тобто іде відеотрансляція. Я всіх, кого просив долучитися до засідання комітету, всіх долучив до нашої відеоконференції. Тому після того, як ми обговоримо в запропонованому мною форматі, якщо буде бажання висловитися з питання запрошеним гостям або тим, хто просто приймає участь, у мене зараз от в чаті вже з'являються прохання про виступи, ми з вами надамо таку можливість, але з урахуванням відповідного регламенту, тому що в нас дуже багато питань сьогодні на комітеті.

Павло Васильович Павліш, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Добрий день, шановні колеги! Добрий день всім присутнім, які зараз присутні на комітеті, і тим, хто будуть дивитися вже в записі! Вам на розгляд надається законопроект номер 3711 про внесення змін в Закон України "Про судоустрій та статус суддів" щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Я хочу в першу чергу подякувати за розробку даного законопроекту нашим колегам депутатам, головний автор законопроекту, наш колега, який присвятив дуже багато часу цьому, Михайло Миколайович Новіков, нашим колегам з комітету також, які приймали участь у розробці, це і Максим Дирдін, і Роман Бабій, Андрій Євгенович Костін і всім іншим нашим колегам, які долучалися і в режимі підкомітету проведення, і в режимі комітету.

Я також дякую Вищій раді правосуддя і Раді суддів, які надавали постійно свої рекомендації, свої висновки, свої зауваження до тих проектів, консультативних проектів, які ми їм надавали.

Щодо суті запропонованого законопроекту. Всі депутати вже мали змогу з ними ознайомитися і з порівняльною таблицею, і з описом законопроекту. Я хочу коротко зазначити, що знаходиться в тілі даного законопроекту, тобто що становить його основу.

Перше. Це кількість суддів у суді, крім Верховного Суду, визначає Вища рада правосуддя з урахуванням консультативного висновку Державної судової адміністрації України.

Кількісний склад Верховного Суду визначає Вища рада правосуддя з урахуванням консультативного висновку Пленуму Верховного Суду, але не більше 200. Тобто в законопроекті ми бачимо максимальний кількісний склад Верховного Суду передбачити не більше 200 чоловік.

Третє. Вища кваліфікаційна комісія суддів вважається повноважною за умови призначення до її складу не менше 11 членів. Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів призначається за результатами конкурсу, який складається з двох етапів. Це перевірка на добросовісність, яку проводить конкурсна комісія з питань добросовісності, і перевірка на компетентність, яку проводить Вища рада правосуддя. Дані питання було справедливо розподілені для того, щоб не було будь-яких зауважень щодо того, що якимось чином можуть потрапити до Вищої кваліфікаційної комісії недобросовісні представники.

Положення про проведення конкурсу на предмет добросовісності, методології оцінювання добросовісності кандидатів на посаду члена Вищої кваліфікаційної комісії, показники відповідності критерію такого оцінювання та засоби їх встановлення розробляється конкурсною комісією з питань добросовісності та затверджується Вищою радою правосуддя. Лише в цьому випадку розроблені конкурсною комісією документи набувають статусу нормативного акта.

Конкурсна комісія з питань доброчесності є допоміжним органом Вищої ради правосуддя для проведення першого етапу конкурсу на зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів та прийняття у підготовці рішень Вищої ради правосуддя з питань призначення на посаду членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Членів конкурсної комісії з питань доброчесності призначає Вища рада правосуддя з числа осіб, запропонованих Радою суддів України, Радою прокурорів України, Радою адвокатів України, президією Національної академії правових наук України.

Конкурсна комісія з питань доброчесності розпочинає свою роботу за умови призначення щонайменше 4 членів конкурсної комісії. Регламент роботи конкурсної комісії з питань доброчесності ухвалюється членами конкурсної комісії з питань доброчесності на її першому засіданні та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя. Рішення конкурсної комісії з питань доброчесності ухвалюється, якщо за нього проголосувало не менше ніж 4 члени конкурсної комісії.

Конкурсна комісія з питань доброчесності за результатами першого етапу конкурсу відбирає з числа кандидатів на кожну вакантну посаду не менше двох кандидатів, які найбільше відповідають критерію доброчесності, необхідному для виконання обов'язків члена Вищої кваліфікаційної комісії.

Організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності конкурсної комісії з питань доброчесності здійснює секретар Вищої ради правосуддя.

Члени конкурсної комісії з питань доброчесності здійснюють свої повноваження на громадських засадах, на час роботи в конкурсній комісії звільняються від виконання службових обов'язків за основним місцем роботи із збереженням середнього заробітку.

З числа рекомендованих конкурсною комісією з питань доброчесності кандидатів Вища рада правосуддя проводить відбір за критеріями професійної компетентності. Положення про проведення конкурсу на

зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії щодо добору кандидатів, які відповідають критерію професійної компетентності, методології оцінювання професійної компетентності, показники невідповідності критеріям такого оцінювання та засоби їх встановлення затверджує Вища рада правосуддя.

Також в "Перехідних положеннях" передбачається, що перший склад конкурсної комісії з питань доброчесності формується з 3 осіб з числа суддів або суддів у відставці, запропонованих Радою суддів України, та 3 осіб з числа міжнародних експертів, запропонованих міжнародними та іноземними організаціями, з якими України співпрацює у сфері запобігання та протидії корупції, відповідно до міжнародних договорів країни.

В разі, якщо міжнародні та іноземні організації у визначений строк не запропонують осіб до складу конкурсної комісії з питань доброчесності або запропонують недостатню кількість осіб для формування повноважного складу конкурсної комісії, таких осіб пропонують Рада прокурорів України, Рада адвокатів України, президія Національної академії правових наук.

Строк повноваження першого складу конкурсної комісії з питань доброчесності та її членів припиняється через один рік після призначення повноваженого складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Наступний склад конкурсної комісії з питань доброчесності формується в порядку, визначеному статтею 95.1 цього закону.

Міжнародні експерти, які постійно не проживають на території України, мають право на компенсацію витрат на проживання в Україні та проїзд за рахунок коштів державного бюджету України.

В даному законопроекті враховані висновки Венеційської комісії, і якраз ті рекомендації і зауваження, які нам надавалися нашими колегами з інших політичних партій, які також входять до комітету, вони також були враховані при розробці даного законопроекту.

Це я вам навів основні положення щодо законопроекту. І в першу чергу даний законопроект розрахований на якнайшвидше і максимально прозоре запускання роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Дякую за увагу. Можемо перейти до обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Дякую, Павло Васильович. Дякую всім, хто долучився до цієї роботи. Тут більшість членів нашого комітету приймали активну участь в розробці цього законопроекту і в його обговоренні. Дякую всім, хто надавав нам допомогу в обговоренні цього законопроекту.

Хто з народних депутатів... Павло Васильович, у вас вчора було засідання підкомітету, тобто ваша рекомендація?

ПАВЛІШ П.В. Так, підкомітет з питань правосуддя розглянув даний проект закону і рекомендував комітету, і рекомендував всім членам комітету приєднатися, це ж буде законопроект уже комітетський, проголосувати за розгляд даного... подання даного законопроекту як комітетського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Вам запропонований був проект висновку, який підготував підкомітет, який пунктом першим – подати на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект закону з назвою "Про внесення змін до закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законів України щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України" та рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду на повторному першому читанні прийняти його за основу. Ну, і там про доповідача, ми потім вже до цього повернемося. Дякую, Павле Васильовичу.

Хто з народних депутатів хоче висловитися щодо законопроекту, запропонованого підкомітетом? Павло Васильович? Сергій Олексійович?

Ну, давайте Павло Васильович, ще раз підіймав руку, а потім Сергій Олексійович.

ПАВЛІШ П.В. Добре, дякую.

Колеги, я хочу зауважити також, щоб всі розуміли, які приймають люди участь в нашому засіданні, що даний проект закону він вноситься для прийняття за основу. Я вважаю, що до даного законопроекту будуть зауваження наших колег, які входять до інших комітетів, і ці зауваження уже будуть викладені ними у вигляді правок, які вони зможуть надати. Та і члени нашого комітету також.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильовичу.

Сергій Олексійович Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене є два питання.

Перше по тексту, я зрозумів, це останній текст, що ми отримали. Тут є трохи нове в "Прикінцевих та перехідних положеннях". Це пункт 7, пункт 9, пункт 10. Ви їх на підкомітеті просто не обговорювали, попередніх. Я хотів зрозуміти, звідки вони взялися і їх логіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, будь ласка. Або Михайло Миколайович. Хто з вас?

ПАВЛІШ П.В. Комісія проводить свою діяльність на засадах верховенства права, законності і гласності, неупередженості, вільного волевиявлення та рівноправності членів, відкритості для суспільства. Це ви маєте на увазі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, будь ласка, "Прикінцеві та перехідні положення", тут, в принципі, два пункти. Сергій Олексійович, уточніть, будь ласка, своє питання. Тому що якщо це "Прикінцеві та перехідні положення" до нашого законопроекту, то там тільки два пункти.

ПАВЛІШ П.В. Пункт 3 виключити.

Сергій Олексійович, звук включіть, бо не чути.

ДЕМЧЕНКО С.О. Перепрошую. Тобто в мене в нашому законопроекті, той, що мені наданий був, це сьогодні я побачив його, і я бачив "Прикінцеві, перехідні положення" всі пункти виключити просто. Чи правильно це, чи ні? Тобто у нас в "Прикінцевих та перехідних положеннях" нічого не залишається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, "Прикінцеві та перехідні положення", перший: цей закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування. Другий. Це внесення змін до Закону "Про Вищу раду правосуддя", які пов'язані.

ДЕМЧЕНКО С.О. А в мене цього взагалі тут немає в тексті. Тут в тексті "Прикінцеві та перехідні положення" Закон "Про судоустрій і статус суддів", те, що останні зміни йдуть. Може, можливо, щось не те на сайті виклали, чи де? Те, що мені роздрукували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще розділ XVI самого закону, який говорить, XVI з дужкою, там, де про розділ XII "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктами 49, 54. Ви про це?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, зараз, хвилинку. Розділ XII, є розділ XII: 49, 54. Я кажу про "перехідні положення, прикінцеві" Закону "Про судоустрій і статус суддів", в кінці те, що виключаємо.

ПАВЛІШ П.В. "Прикінцеві та перехідні положення".

Перше. Цей закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування.

Друге. Внести зміни до таких законів України.

Перше. Закон України "Про Вищу раду правосуддя" (Відомості Верховної Ради). А у частині першій статті 3 пункт 12 викласти в такій редакції: "визначає кількість суддів у суді в порядку, визначеному Законом України "Про судоустрій і статус суддів".

Пункт 13.1 викласти в такій редакції: "затверджує положення про конкурс на зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, методологію оцінювання доброчесності та професійної компетентності кандидатів, показники відповідності критеріям такого оцінювання та засоби їх встановлення, форму заяви кандидата на посаду члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України".

Доповнити пунктом 20.3 такого змісту, 20.3: "перевіряє кандидатів на посаду члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів на їх відповідність критерію професійної компетентності". Статтю 28-1 виключити, частину восьму статті 31 виключити.

У Законі про внесення змін до Закону "Про судоустрій і статус суддів та деяких законів щодо діяльності органів суддівського врядування" пункти з 3 по 7, 9 і 10 розділу "Перехідних положень" виключити.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто немає там, виключаємо ці пункти. Правильно я розумію?

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто ще хоче висловитись з народних депутатів? Будь ласка.

Василь Іванович Німченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене було ще друге питання, але я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, будь ласка. Якщо ви готові...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я почекаю, немає питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді Василь Іванович, будь ласка. Потім Сергій Олексійович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я розумію авторів, які підтримають ідею допуску формування судового конкурсу взагалі внаслідок зовнішнього втручання в діяльність по підборі кадрів. Ви подивіться, що пропонується. Стаття 4 нам що там каже? "До складу конкурсної комісії з питань доброчесності входять..." А до складу конкурсу з питань і компетенції де його, я взагалі я не бачу. Компетенційності...

ПАВЛІШ П.В. Василь Іванович, з питань компетенції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, наразі Василь Іванович задасть питання, а я потім дам.

НІМЧЕНКО В.І. Я задам питання. Тут указано: до складу конкурсної комісії з питань доброчесності входять – і там вказують, хто конкретно, суб'єкти. Там ми ніде не находимо ніяких іноземців, ніяких експертів. А це виключний перелік до складу конкурсної комісії з питань доброчесності

входять (пункт 1 і пункт 2)., як хочете називайте. Тут немає ніяких іноземців. Все.

Але в статті 50, 49 почала розхитувати це все, а в 50 вдруг з'являється перший склад конкурсної комісії. Що це за перший склад конкурсної комісії? Де є такий термін, який до цього застосовується? Що це за абракадабра перший склад комісії? А другий? Чи другий склад це не перший, але і не останній, чи як читати? Це перше.

І читайте далі, які повноваження вже у Вищій раді суддів. Вони застосовують суддів інстанцій та 3 осіб з числа міжнародних експертів. Де це вказано в статті? Ви в статті 4 це знаходите? Ні. Три особи з числа суддів або судді у відставці, запропонованої Радою суддів України. Це їхня судова влада, незалежна судова влада. І тут я погоджуюся з цією, так сказати, новелою, з цією пропозицією.

Разом з тим, ми бачимо, щоб увійти, так сказати, і захвати підстави для конфлікту і для несприйняття цієї всієї ревізії і внесення змін появляється в статті 50 новий зміст пункту 1 статті 4. Подивіться, з'являється 3 міжнародні фахівці. От про що іде мова.

Тому це потрібно виключити. І тоді ми скажемо, що, да, це було напрацювання, яке заслуговує на увагу і стосовно того, що ми суверенна держава.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Михайло Миколайович хотів відповісти. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми почули.

НІМЧЕНКО В.І. Почитайте положення про здорову корпорацію судової системи і хто формує судову систему. Там взагалі общественные

організації, общественные структури приймають участь. А тут заховали взяли і на кого розраховували, я звертаюся до авторів цього законопроекту. Тому я хотів би, щоб оце ви виключили "та 3 осіб із числа міжнародних експертів, запропонованими міжнародними та іноземними організаціями". Хто вони до судової системи? Хто вони до Ради правосуддя? Хто вони? На якій підставі?

Будь ласка, мені обґрунтуйте. І я хотів би давайте ми виключимо ці положення. Вони неконституційні. І в такому стані посилати цей законопроект немає підстав. Він не узгоджується з Конституцією, так сказати, щоб м'якенько написати. І немає бути направлений до пленарної зали. Лише з цього абзацу. Це ганебне явище. Зрозумійте.

І те, що ми чуємо, подивіться, що каже Венеційська комісія. Венеційська каже, якщо якісь тимчасові, вийти з прориву там може бути. Тимчасово і не більше. А ми на постійній основі заводимо сюди ревізорів, ідеологів формування судового корпусу, адже через це вони ідуть, через формування кваліфікомісії і все інше. От і все.

Колеги, давайте, не ховайте, я стосовно авторів, не заховуйте це все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, я перепрошую. Давайте автори вже зможуть відповісти вам. Дуже чітко, да. Михайло Миколайович, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Вчора було опублікована дорожня карта семи послів. Ви читали? І воно лежало на Банковій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз обговорюємо інше питання, ми зараз обговорюємо законопроект.

Михайло Миколайович, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. А я за законопроект і кажу, як це так, читаю цитату, майже цитату із цієї дорожньої карти. Отак ми працюємо незалежно,

самостійна законодавча процедура, тим більше суверенна. Шановні колеги, давайте виключіть всі посили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Михайло Миколайович Новіков, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Василь Іванович, можна вже?

Дивіться, Василь Іванович, особисто для вас і для всіх присутніх. Цим законопроектом запускається нова процедура добору членів вищої кваліфікаційної комісії, саме на конкурсній основі. Такої процедури не існувало до цього часу. І саме тому, щоби захистити інтереси України – раз, конституційний суверенітет, як це назвала Венеційська комісія – два, і виконати рекомендації Венеційської комісії, ми і запропонували, що на постійній основі діє та процедура, яка вписана не в "Перехідних положеннях", а в тілі самого закону. А в "Перехідних положеннях" тимчасово, як там зазначено, до створення повноваженого складу Вищої кваліфікаційної комісії і ще протягом одного року (це саме є той період тимчасовості) буде працювати конкурсна комісія у складі, запропонованої Радою суддів України і міжнародних експертів. Ще раз кажу, це процедура тимчасова на один рік, і трошки, мається на увазі до обрання повноваженого складу, цей орган, як уже було зазначено Павлом Васильовичем, є допоміжним органом Вищої ради правосуддя. Він приймає рішення, виконує функцію допоміжну як допоміжний орган, а саме він здійснює відбір на предмет доброчесності кандидатів в члени ВККС і рекомендує їх для подальшого другого етапу для подальшого другого етапу для проходження перевірки на компетентності. Остаточний склад Вищої кваліфікаційної комісії визначає не зовнішній вплив, а визначає конституційний орган – Вища рада правосуддя.

Тому зверніть, будь ласка, увагу, що на виконання якраз вимог Венеційської комісії була передбачена саме в "Перехідних положеннях" тимчасова процедура участі міжнародних експертів в конкурсній комісії

доброчесності, яка буде виконувати функції саме допоміжні в доборі на предмет компетентності доборів кандидатів в члени ВККС.

Документи, які буде розробляти дана конкурсна комісія за участі міжнародних експертів, будуть затверджуватися Вищою радою правосуддя.

Але звертаю увагу всіх, що документи будуть розроблятися саме конкурсною комісією на відміну від попередніх редакцій минулого року, коли вісі документи розробляла Вища рада правосуддя, і саме на це звертала увагу і Венеційська комісія, що треба зменшити вплив Вищої ради правосуддя. То в даному випадку це вимушений захід для затвердження документів, які буде розробляти конкурсна комісія Вищої ради правосуддя. Оскільки, якщо це не відбудеться, то ті документи, які розробить конкурсна комісія, вони не набудуть статусу нормативного акта, вони не будуть схвалені уповноваженою особою державним органом, і саме тоді, якщо це не відбудеться, стане під сумнів дійсно вся конкурсна процедура на першому етапі добору на предмет доброчесності.

Знову звертаю увагу наперед, що ми виконуємо всі зобов'язання, які бралися перед міжнародними нашими партнерами. В даному випадку конкурсна комісія, коли здійснює відбір не менше 32 кандидатів, які будуть всі найбільш доброчесні, кожен з них може бути членом Вищої кваліфікаційної комісії, то добір на предмет компетенції саме з цих кандидатів, коли здійснює Вища рада правосуддя на предмет компетентності, повторюю, вона не порушить той принцип, що участь міжнародних експертів і конкурсної комісії була марною, саме з тих кандидатів, які будуть відібрані конкурсною комісією за участю міжнародних експертів, буде формувати склад Вищої кваліфікаційної комісії.

Знову звертаю увагу, Василь Іванович, як і наполягали, і наполягали і ви, і я знаю, депутат Власенко наполягав на тому, щоб основний порядок конкурсу добору членів Вищої кваліфікаційної комісії він був визначений в тілі законопроекту, а перехідний період він був визначений саме в "Перехідних положеннях". Він якраз і визначений в "Перехідних положеннях" тимчасово

на строк до формування повноважного складу конкурсної комісії і протягом ще одного року.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло Миколайович.

Павло Васильович. Василь Іванович хоче щось додати.

НІМЧЕНКО В.І. Колеги, я вибачаюсь, я хочу задати питання. Стаття 50 не входить до "Перехідних положень".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почув, Василь Іванович.

Павло Васильович, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Так, я хочу зазначити також те, що тут у будь-якому разі не можна говорити про те, що у нас якимось чином порушено принцип суверенітетності нашої держави. Тому що, по-перше, в законопроекті до конкурсної комісії буде число загальне – 6 осіб, і 3 з них будуть призначатись однозначно міжнародними експертами, які нам допомагають у відновленні довіри. А загальних і ще 3 числа будуть запропоновані...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Радою суддів України.

ПАВЛІШ П.В. Радою суддів України, так. І рішення приймаються 4 голосами. Тому в будь-якому разі там 3 особи якраз для паритету і суверенності і всіх інших моментів, щоб не було будь-якими сторонами політичних заявок про те, що ми якимось чином втрачаємо суверенність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Олег Анатолійович Макаров, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Михайло Миколайович так переконливо переконував і довів Василю Івановичу, що міжнародні експерти не будуть мати ніякого впливу, йому це вдалося. Ми вам всі повірили, весь комітет повірив, що міжнародні експерти не будуть мати особливого впливу, що саме Вища рада правосуддя буде все вирішувати. І саме Вища рада правосуддя буде обирати і призначати суддів.

НОВІКОВ М.М. Рада відібрана міжнародними експертами. Олег Анатолійович...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович, давайте ми по одному. Олег Анатолійович вискаже свою позицію, а потім, Михайло Миколайович, я вам надам слово. Дякую.

Олег Анатолійович, будь ласка, продовжуйте.

МАКАРОВ О.А. Кожний проект, який подається, він...

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене ще є друге питання. Ви пам'ятаєте, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, я пам'ятаю, да.

МАКАРОВ О.А. Кожний проект, який регулює діяльність Вищої кваліфікаційної комісії, точніше, процес створення, він все гірший і гірший. Якщо ще в проекті 193 законі був порядок формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів, то зараз ми.... частина з цих статей була визнана неконституційною з інших причин, які ви знаєте. Потім був поданий законопроект Президента, потім ми отримали нищівну критику про надання надмірних повноважень Вищій Раді правосуддя. І потім був перший проект, який ми після відправлення на доопрацювання на повторне перше читання,

на доопрацювання фактично в комітет, ми отримали більш-менш нормальний варіант, щодо якого ми мали дискусію, як його краще подати в якихось деталях. І потім в грудні місяці щось у нас змінилося, і ми знову починаємо позбавляти можливість зараз поєднати доброчесність і професійність в особі трьох суддів, які будуть призначатися представниками Ради суддів і представниками міжнародних експертів, які могли би визначити саме 16 кандидатів на посаду членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів, і запропонувати Вищій раді правосуддя затвердити цих членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Зараз ми передаємо можливість фактично робити добори і проводити конкурс Вищої ради правосуддя, чого, давайте будемо відверті, ми хотіли уникнути.

Хочу задати питання, а що робити, якщо на конкурс подадуться особи і їх буде менше, ніж 32, на думку конкурсної комісії, доброчесних? Якщо їх буде тільки 25, де брати ще 11? Недоброчесних направляти, на думку конкурсної комісії, чи порушувати закон і подавати тільки 25, а не 32, якщо не буде вистачати? Скільки там? Сім виходить.

Хочу сказати, що, на жаль, 14 місяців життя без Вищої кваліфікаційної комісії нічому нікого не навчило. Замість того, щоб подавати конструктивну пропозицію, конструктивний законопроект, в якому забезпечити саме підвищення довіри до Вищої кваліфікаційної комісії суддів шляхом залучення міжнародних експертів, громадськості і суддів, і суддів у відставці шляхом делегування в таку конкурсну комісію, ми вдаємося зараз до процедури, яка, очевидно, не підвищить довіру до Вищої кваліфікаційної комісії суддів, до конкурсної комісії і відповідно до суддівського складу, який буде відібраний Вищою кваліфікаційною комісією суддів.

Я абсолютно переконаний, що нам треба повернутися до тих концепцій, які звучали в попередніх редакціях, де ми казали про те, що рада міжнародних експертів, точніше представники міжнародних організацій, які делегують в конкурсну комісію, вони повинні мати 3 представники, і рішення має прийматися в тому випадку, якщо за нього проголосувало 4 і,

наприклад, 2 членів... і не менше 2 представників міжнародних організацій. Це не просто міжнародні організації, це міжнародні організації, які співпрацюють з Україною в питаннях подолання корупції, і це донори, яких ми приймаємо, свідомо приймаємо, яких ми запросили, власне, допомогти нам навести лад в тих сферах, де, на жаль, самотійно, без втрати суверенітету не вдається у нас внаслідок нашого наслідування старим недоброчесним традиціям попередніх складів. На жаль, маємо таке наслідування і зараз боремося з цим, але я дивлюсь, що безуспішно.

14 місяців Вища кваліфікаційна комісія не може бути сформована. 14 місяців Офіс Президента і Президент, який висунув своє бажання стати автором законопроекту, який би врегулював це питання, не може подати нормальний законопроект, подають законопроект, який відхиляється Верховною Радою. Скільки ми вже – 7 місяців працюємо над тим, щоб зробити збалансований законопроект, щоб швидко запуснути Вищу кваліфікаційну комісію суддів, для того, щоб довіра була до конкурсної комісії. Ми знову зараз даємо редакцію, яка не буде підтримана, я сподіваюсь, залом, якщо в такому вигляді воно піде навіть на перше читання.

Тому я висловлюю і на підкомітеті, і на робочих групах свою незгоду з таким підходом. Радів і брав участь у підготовці редакції, яка була компромісною, яка задовольняла інтереси всіх учасників нашого процесу підготовки цього законопроекту. І, на жаль, потім з'явилася якась там підкомісія чи підробоча група, яка, власне, розробила законопроект, вже там сьому чи якусь там, п'яту редакцію. І кожна з редакцій вона стає, на жаль, в цій частині все гірше і гірше.

Тому я не можу погодитись з таким підходом. Я вважаю, що нам треба повернутися до концепції, де Вища кваліфікаційна комісія формується Вищою радою правосуддя на підставі кандидатур, з 16 кандидатур, які подає конкурсна комісія, а конкурсна комісія повинна формуватися таким чином, як я... Вона може бути тимчасова, але більше ніж рік, безумовно, бо за рік ми

не подолаємо корупцію, на жаль, ми довіру не повернемо, тому це має бути 3-4 роки роботи цієї конкурсної комісії.

Ну, і власне конкурсна комісія, якщо вже говорити глобально, ми Комітет з питань правової політики, ця конкурсна комісія могла би стати на її базі або за її алгоритмом, можна було б готувати також і конкурсні комісії, які займалася би доборами кандидатів до Вищої ради правосуддя, у нас, ми знаємо, достатньо вакансій, а також допомагати проведені конкурсу на зайняття вакантної посади судді Конституційного Суду України.

На жаль, ці спроби зараз просто нівелюються такими законопроектами, які просто відігрують, реваншують ту ситуацію, яку всі визнали неприйнятною, на жаль, повернення тих принципів, з якими почали боротися, зараз присутні в цьому законопроекті. Тому я вважаю, що ми не можемо його підтримувати і подавати навіть на перше читання.

Дякую.

ПАВЛІШ П.В. Питання можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович, за вашу позицію.

Павло Васильович, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Олег Анатолійович, скажіть будь ласка, тобто ви не довіряєте членам конкурсної комісії, які будуть подані від міжнародних експертів, які нам допомагають в цьому? Я так розумію? Тому що за запропонованою моделлю для прийняття рішення необхідно 4 голоси. Тобто ви допускаєте, що один з міжнародних експертів може бути, на вашу думку, якщо ви не довіряєте членами, які будуть запропоновані Радою суддів, то я так розумію, що ви недовіряєте і тим членам, які будуть запропоновані міжнародними експертами?

МАКАРОВ О.А. Павло Васильович, це ви не довіряєте тим 3 суддям, яких висуне в конкурсну комісію Рада суддів. Це ви не довіряєте їм. Бо там має бути 3 судді, і має бути 3 представника міжнародних організацій. І вони повинні, поєднавши підхід доброчесності і професійності, обрати саме 16 кандидатів. Ви хочете передати це питання на вирішення Вищої ради правосуддя. Скажіть мені, а за якими критеріями Вища рада правосуддя буде обирати з 32 – 16? Знайомих буде шукати? Дзвінки будете вислуховувати чи якийсь конкурс буде проводити? Чи співбесіду будуть проводити, а потім хто більше сподобався? Не треба зараз цього робити, ми втратили довіру, з кожним кроком ми втрачає і втрачаємо довіру.

У нас була унікальна можливість зробити, ну, щось, прообраз якоїсь реформи чи завершити ті кроки, які просто напрошувалися в процесі закінчення реформування судової системи. Ні, ми робимо кроки назад, один за другим. Де ми залишимося після таких кроків і що залишиться від судової системи, коли ми а) не сформуємо їх взагалі; б) сформуємо таким чином, як ви зараз пропонуєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще з народних депутатів? Сергій Олексійович Демченко, будь ласка, у вас було ще питання. Потім – Денис Маслов.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Андрію.

Я хотів запитати. Навіть не так. Хотів звернути увагу, колеги, ще раз і ще раз, що у нас на сьогоднішній день проблема не у відновленні роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів. У нас проблема у відновленні добору суддів. Яким чином ми цю проблему вже вирішуємо, це вже механізми. І один з механізмів, який зараз пропонується, це відновити роботу Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Ми всі знаємо, що пропонувалися інші варіанти, вони і кардинально відрізнялися, і частково відрізнялися, в тому числі із моментів, про які сказав

пан Макаров. Можна казати, що він каже гарні речі. Але гарні вони в чому? Вони про ті цінності, які мають бути присутніми, напевно, у більшості з нас, які зараз знаходяться на зв'язку, а саме питання доброчесності, довіри один до одного.

Я взагалі оптиміст. Але щодо цього питання, думаю, що ми ніколи і взагалі суспільство жодної з країн не зможе поставити крапку в цих питаннях – довіри, доброчесності, не зможе кінцево визначити щодо будь-якої особи, що от вона доброчесна і ніколи вона не стане недоброчесною, що ми їй довіряєм і завжди будемо довіряти. Ці всі речі, на мою думку, вони не мають кінця. Вони безкінечні. Вони завжди будуть існувати. І про це можна говорити, будь-які механізми застосовувати, і вони лише будуть трохи виправляти, доповнювати, але ніколи не змінять цю ситуацію. Ну, так влаштовано життя, так, на жаль, влаштовані ми з вами, люди, звичайно.

Ще раз повертаючись. Головне питання – це найскоріше відновити добір суддів. Оцей обраний механізм. Я хотів задати питання до тих, хто визначав строки відповідні щодо формування тої чи іншої комісії, засідання, я не знаю, надання кандидатів.

Скажіть, будь ласка, щоб ми з вами зафіксували в сьогоднішньому засіданні, навіть приблизно, але зафіксували. З моменту ухвалення, набрання чинності закону, з моменту набрання чинності закону щодо відновлення Вищої кваліфікаційної комісії суддів коли в нас відновиться добір суддів? Це є центрове питання і головне, задля чого ми працюємо.

На жаль, інші механізми, які пропонувалися, ми відхилили. Хоча, якщо б ми їх не відхилили би, в нас вже з вересня місяця минулого року добір би відновився. Добре, вважаємо, що є механізм більш правильний з якихось незрозумілих поки до кінця для мене процедур чи причин, перепрошую. Але в будь-якому випадку головне – кінцевий результат.

Будь ласка, скажіть, коли відновиться добір суддів саме з моменту набрання чинності закону щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Олексійовичу.

Павле Васильовичу, Михайле Миколайовичу. Чи є у вас... Я розумію, що піднімається тут питання, ми ж не можемо...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Ну, на мою думку, при такій моделі, можливо, якщо цей законопроект в скорому часі пройде і друге читання, буде підписаний Президентом, набуде чинності, то не раніше, чим під кінець року.

ДЕМЧЕНКО С.О. Коли?

ПАВЛІШ П.В. Не раніше, чим під кінець року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кінець цього року. Добре.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто ми можемо стверджувати, що наш план виглядає: якщо закон набуває чинності, то, ну, як ви розраховуєте по часу, да, то десь на 1 січня слідуєчого року добір суддів буде відновлено.

ПАВЛІШ П.В. Я гадаю, що так, бо може...

ДЕМЧЕНКО С.О. Найближчий час.

ПАВЛІШ П.В. Це в найскоріший час, що може бути.

ДЕМЧЕНКО С.О. Найскоріший час, що може бути. Тобто в нас цей рік добору суддів не буде.

ПАВЛІШ П.В. В нас там ще є закон, який ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте...

ДЕМЧЕНКО С.О. Добір суддів через Вищу кваліфікаційну комісію суддів, я так скажу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тут не будемо...

ПАВЛІШ П.В. Тільки після того, як в нас запрацює Вища кваліфікаційна комісія, Сергій Олексійович.

СТЕФАНЧУК М.О. Колеги, я перепрошую, мені здається, ми трошечки відійшли від предмету розмови, і зараз це перетворюється в якийсь торг: буде колегія чи не буде, голосувати чи не голосувати. Давайте конкретно по законопроекту будемо іти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Олексійович, добре. Дякую.

_____. Михайло Миколайович хотів сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово народному депутату Маслову, потім Новіков, потім Німченко ще раз.

МАСЛОВ Д.В. Да, колеги, я розумію, що кожен із нас відстоює в тому числі позицію з огляду на політичну приналежність певну. Що стосується мене, то я скажу відверто, я дійсно хвилююся за можливість розгляду в

Конституційному Суді в подальшому даного законопроекту. Коли він буде прийнятий як закон, коли він буде ухвалений як закон, саме через участь міжнародних експертів. Говорю це відверто. При формуванні нашої судової гілки влади. Не тому що я проти цього, а тому що є сфери, куди втручатись можна, ну, дуже обережно. Це я так досить стримано кажу.

Я знаю, що автори, фактично хто працював над цим законопроектом, теж діяли з огляду на цю позицію. Вони намагалися зробити максимум з того, що можливо зробити, аби не підставити під сумнів, не дати можливість в майбутньому через Конституційний Суд скасувати положення такого закону. Ми всі це повинні розуміти. Я сам був свідком цих дискусій, я приймав в них так само участь. І впевнений, що вони вижимали, по-простому скажу, максимум для того, щоб прийняли участь і міжнародні експерти, і було максимально дотримано норми нашої Конституції.

Тому особисто я буду підтримувати цей законопроект на комітеті і пізніше в залі. І закликаю нас всіх робити це якомога скоріше, не продовжувати, максимально не затягувати цю дискусію сьогодні на комітеті, дати висловитись всім, можливо, шановний пан голово, там по одному разу ще і приймати рішення. Ми досить довго дійсно обговорюємо цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, дякую.

Давайте таким чином ми підемо. Михайло Миколайович, якщо можна, коротко, Василь Іванович. Потім я пропоную надати слово представникам судової влади та запрошеним.

НОВІКОВ М.М. Коротко. Я хотів би відповісти на запитання Василя Івановича. Пункт 49 і 50 він якраз знаходиться розділ XII "Прикінцеві і перехідні положення" доповнити пунктами 49-54, саме в "Перехідних положеннях".

Олег Анатолійович, коли відпрацьовувався даний варіант законопроекту, звертаю вашу увагу, ми виходили саме з цієї редакції визначення конкурсної комісії, яку запропонували саме ви, що конкурсна комісія є допоміжним органом Вищої ради правосуддя. Ваша пропозиція, що конкурсна комісія має визначити саме 16 кандидатів на члена ВККС, вона не відповідає самій ідеї допоміжного органу. Допоміжний орган не може приймати вирішальне рішення, він має приймати тільки допоміжне рішення, дорадче, консультативне і так далі.

Ваша пропозиція, вона якраз стосується того, щоб конкурсна комісія приймали вирішальне рішення, тоді це вже не допоміжний орган. І знову ж звертаю увагу на висновок Венеційської комісії, вона сказала, що конкурсна комісія має бути чи участь міжнародних експертів може мати місце тільки за умови, якщо такі органи створені за участю міжнародних експертів, будуть виконувати допоміжну консультативну функцію і діяти тимчасово, тимчасовий характер. Саме це було відображено в даному законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Василь Іванович ще один раз і Олег Анатолійович також ще...

НІМЧЕНКО В.І. ... називайте його останнім словом, я звик, я чув 30 років цей текст.

Я хочу сказати, по-перше, давайте звернемося до Конституції. Статтю 131, якщо ми прочитаємо: конституційний орган Вища рада правосуддя, яка вносить подання про призначення судді на посаду. Причому тут іноземні експерти? Придумати і причепити, що це тимчасово, один рік і трішки. Це стосовно, чи я зрозумів, чи не зрозумів. Я ж думаю, що це не для законодавчого органу, це для політичних дискусій.

Друге. Якщо ми візьмемо Конституцію, то Конституція, коли веде мову про добір і суддів, і прокурорів, зверніть увагу, вона не розводить, вона каже:

"Відповідно до закону в системі правосуддя утворюються органи та установи для забезпечення добору суддів, прокурорів, їх професійної підготовки і перевірки на предмет дисциплінарної відповідальності". Ще раз повторюю, відповідно до закону, одному закону, де згруповані питання добору суддів.

Скажіть, на якій підставі ми вводимо в систему правосуддя... а це вказано в Конституції, в системі правосуддя. А ми вводимо туди суб'єктів, які не можуть апріорі бути в системі правосуддя. Це все рівно, що в Збройних Силах будуть служити іноземці. А стаття 17 каже, що це недопустимо. Те ж саме для забезпечення суверенітету формування судового корпусу, добору, оце і є формування, добір суддів. Це справа нашої держави, це справа Вищої ради правосуддя і це справа кваліфікаційної комісії. Це закони... А ми зараз кажемо, допоміжний орган, слово "допоміжний" прив'язали і вирішувати питання.

Шановні колеги, ви ж знаєте про що іде мова, у нас же 100 відсотків юристів. Тим більше таких юристів, які пройшли стежу спорів і в судах, і з державою, і все інше. І ви ж знаєте і вчорашню публікацію, і те, що там формується на Банковій, і те, під кого, і для кого, і для чого іде форсаж цей. Ви чули, як відповідають, ви чули, які замовини ідуть з Міжнародним валютним фондом і міжбанківською системою Європейського банку. От і все. Ми ж це знаємо. Але ж ми повинні стояти на статтях Конституції. На нас же покладено питання діяти виключно в Конституції. І 19-а каже, що для всіх закон однаковий. От і все.

Я хотів би, щоб розуміли ми, що таке Конституція, так, як розуміють люди, пересічні громадяни, перед законом всі рівні. А для суверенітету і незалежності судової системи вирішувати всі питання може Вища рада правосуддя по добору суддів через спеціальний закон в системі правосуддя. От і все. І тому оце все, рудиментні посилки на цих експертів, ну, це такі, які потребують хірургічного втручання і видалення із тіла, як сьогодні звучало, із тіла закону.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Василь Іванович, дякую. Ми почули.

Олег Анатолійович Макаров, і далі будемо переходити до представників судової влади. Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Я відповідаю Денису Вячеславовичу Маслову і Михайлу Миколайовичу Новікову.

Я хочу нагадати, що саме коли ми шукали компроміс і майже його знайшли, то саме я запропонував, щоб конкурсна комісія з питань доброчесності чи просто вона тоді була конкурсною комісією, виступала як допоміжний орган Вищої ради правосуддя для проведення першого етапу конкурсу на зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії та сприянню підготовці рішень Вищої ради правосуддя з питань призначення на посади членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Тут абсолютна конституційність цієї конструкції. У нас допоміжний орган проводить відбір, готує кандидатів, а затверджує його конституційний орган – Вища рада правосуддя відповідно до своєї компетенції. І нічого неконституційного тут і близько немає. І ніякі іноземці тут не командують нами. Вони виступають як допоміжний орган Вищої ради правосуддя по добору кандидатів Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

А та ситуація, яку ви подаєте, коли фактично Вища рада правосуддя самостійно обирає кандидатів, яких подає конкурсна комісія, то в такій ситуації у нас конкурсна комісія стає не допоміжним органом Вищої ради правосуддя, а якимось структурним підрозділом секретаріату Вищої ради правосуддя. Тобто вона ні на що не впливає. Вона займається паперами і просто допомагає секретаріату відібрати. Неодноразово я чув, що вже простіше було би просто провести, не знаю там, жеребкування і випадкових громадян набрати і 8 чоловік, і випадковим чином набрати 8 суддів, і це було би кращий підхід, ніж той підхід, який ви зараз пропонуєте, де ми знову будемо казати, що відновити довіру нам не вдається, народ недовіряє, знову нас Вища рада правосуддя, на жаль, зараз ми повинні це казати, проводить

добір Вищої кваліфікаційної комісії суддів, і нікому це не подобається, і закон не приймається, і суддівський корпус не формується. Неодноразово ми це проходили, а ви зараз так прийшли ніби в стерильне приміщення, в стерильну країну і в стерильну ситуацію, ніби до цього не були півтора року нашої дискусії. А до цього вони були залучені і не цікавилися тим, як формувався склад цих всіх органів і що відбувалося в судовій системі ще до 14-го року. Ніби ви ніколи не жили в цій країні і не знаєте, що тут треба формувати.

Тому я ще раз кажу, що у нас конституційно все абсолютно в цій конструкції, яку ми з вами погодили з самого початку. І конституційно, і виглядає добродібно, і має великий шанс на прийняття і швидкий початок роботи. Ваш шлях, ви заводите в те, щоб нічого не було сформовано і від цієї судової системи взагалі нічого не залишилось. А та судова система, яка залишилась, щоб всі казали, що вона втратила довіру і треба з нею щось робити. Так будемо говорити до кінця вашої каденції, і я так думаю, що такими кроками вона раніше закінчиться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У нас сьогодні було дуже багато таких, як говорять російською предсказаний, передбачень на майбутнє, ну, почули ще одне.

Я передаю слово голові Вищої ради правосуддя. Андрій Анатолійович Овсієнко. Будь ласка, якщо можна, десь там до 3 хвилин.

ОВСІЄНКО А.А. Доброго дня, шановні народні депутати! Я, з вашого дозволу, зроблю коротку ремарку для того, щоб, мабуть, у фокусі цього можна було стверджувати або казати Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

На сьогодні я нагадаю, що Вища рада правосуддя працює в складі 16 членів Вищої ради правосуддя та Голова Верховного Суду за посадовою

входить. 4 вакансії не заповнені впродовж уже майже 2 років. Не заповнені Верховною Радою, не заповнені прокурорською спільнотою та науковцями.

Якщо ми кажемо, що є тотальна недовіра до судової системи в нашій країні, це якось можна пояснити те, що на сьогодні з'їзд ще не відбувся, у 4 членів Вищої ради правосуддя, які були обрані з'їздом суддів, закінчуються повноваження, і це кличе за собою великий ризик того, що Вища рада правосуддя може стати неповноважною через 1,5 місяці, ну, грубо кажучи.

Але, якщо ми кажемо про тотальну недовіру до судової системи, то виникає питання: чому все-таки не було обрано членів Вищої ради правосуддя від Верховної Ради, від прокурора, від науковців. Це також недовіра до себе самого чи суспільства до всіх державних інституцій. Але ситуація, яка склалася, є показовою з точки зору того, якщо процес, який вже врегульований законом, визначений Конституцією, не здійснюється. І ми отримуємо ситуацію пограничну і критичну, на межі. Якщо Вища рада правосуддя через 1,5 місяці може стати не здатною приймати рішення, неповноважною, то будь-який закон, який буде, навіть самий досконалий щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії, знову недовірливий, стане залежним від добору на заповнення вакансій членів Вищої ради правосуддя. Я ще раз перепрошую, але це така коротка ремарка.

Щодо остаточної редакції проекту закону. Ну, ми впродовж вже 2 місяців фактично дійсно спостерігали за такою дуже складною динамікою трансформування редакції законопроекту з одної в іншу, і отримали на сьогодні ту редакцію, яку обговорюємо на комітеті.

Я на основних кількох важливих моментах зупинюсь. Якщо ми кажемо про статус конкурсної комісії, то вона дійсно є допоміжним органом, що зафіксовано у законопроекті. Така аналогія і конструкція є не випадковою. Вона фактично відтворює ту модель, яка була запропонована в Законі "Про Вищий антикорупційний суд", де чітко визначено, що громадська рада міжнародних експертів сприяє Вищій кваліфікаційній комісії, виконує дорадчу роль і функцію.

Щодо конкретних положень законопроекту, то з огляду на таку палку, ну, тривалу дискусію, я не думаю, що з нашого боку буде зараз можливим відкоментувати кожне положення.

Я хочу звернути увагу на той момент, який є технічним, зокрема, щодо статті 95 частин десятої та тринадцятої. Якщо аналізувати положення цієї норми, то складається враження, що має бути фактично затверджено два положення – щодо проведення першого етапу конкурсу, який розробляє це положення конкурсної комісії і затверджується Вищою радою правосуддя, та положення про проведення конкурсу щодо компетентності, дослідження питань компетентності, які затверджуються Вищою радою правосуддя. Ця технічна частина, як на мене, потребує, ну, ґрунтовного доопрацювання, аби не виникало такого двоякого тлумачення цих положень. Якщо ми кажемо про те, що затверджується методологія та критерії, це може бути відображено таким чином, як зазначено у існуючій редакції.

Я ще раз хочу сказати, що ми кажемо про головну проблему, так би мовити, головну проблему, з якою стикнулася судова система і суспільство у відносинах судової системи, це недовіра або питання доброчесності. Ну, доброчесність – це не лише набір певних особистих якостей, а і, мабуть, і сприйняття таких якостей сторонніми спостерігачами та суспільством. Якщо ми кажемо про проблему доброчесності, то, мабуть, такого роду конкурсна процедура вона могла б допомогти зняти питання щодо доброчесності в тому чи іншому форматі роботи конкурсної комісії. Питання щодо компетентності, мабуть, здатна оцінити Вища рада правосуддя, якщо вона буде покликана формувати склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Ми готові до подальшого діалогу, дискусій. І в рамках своїх повноважень готові надати консультативний висновок, за потреби, при наявності остаточної редакції, яка буде запропонована комітетом.

Дякую. Якщо коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Анатолійовичу.

Я передаю слово голові Раді суддів України. Богдан Сильвестрович Моніч до нас доєднався.

Да, Богдане Сильвестровичу, будь ласка.

МОНІЧ Б.С. Добрий день, шановні колеги! В мене тут трошки шумно, тому змушений був відійти трошки в інше приміщення.

Ну, дійсно, я хочу подякувати авторам законопроекту. Робота була досить довгою, нас постійно залучали. І, мабуть, цей законопроект є компромісним дійсно, він не влаштовує, ну, геть усіх і кожного, але зрештою він є компромісний.

Якщо говорити про довіру, я теж два слова, ну, не можу не сказати. Три мільйони справ суди розглядають. Якщо взяти по двох учасників, це 6 мільйонів людей приходять щорічно до суду. Скажіть, будь ласка, вони йому довіряють чи ні? Ну, не хочу я продовжувати цю тему насправді дуже довго.

Якщо в цілому і коротко, то ми підтримуємо зазначений законопроект і вважаємо, що він може бути прийнятий. Тому що він, сподіваємося, може вирішити основні проблеми, зокрема проблеми кадрового голоду наповнення судів суддями.

Коротко у мене все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Сильвестровичу. Дякую також за вашу допомогу при підготовці цього законопроекту.

В нас присутній від Верховного Суду пан Расім Бабанли.

БАБАНЛИ Р.Ш. Доброго дня, Андрію Євгеновичу! Доброго дня, шановні народні депутати! Я дуже коротко лише скажу, що офіційну позицію Верховний Суд щодо найостаннішої версії цього законопроекту поки що не сформував. Якщо будуть якісь пропозиції, вони будуть надані. Але в цілому найбільш принципові пропозиції Верховного Суду були в законопроекті

враховані. Зокрема, це стосується більшості складу ВККС, який формуватиметься із суддів або суддів у відставці, тому наразі такий наш виступ. І не будемо більше ваш час затримувати і забирати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До мене звернулися представники громадських організацій, які присутні зараз на засіданні комітету, пані Чижик і пан Берко. Прохання не більш ніж 2 хвилини. І прохання все ж таки по суті законопроекту. Якщо ви маєте бажання виступити, будь ласка. І з повагою до членів комітету. Будь ласка.

ЧИЖИК Г.В. Доброго дня, шановні депутати! Пане Андрію, дякую, що відреагували на наше звернення і дозволили виступити.

Дуже коротко. Кілька моментів, на які я хочу звернути увагу народних депутатів перед тим, як ви прийматимете рішення.

По-перше, звучали сьогодні тези про те, що завдання цього законопроекту чи то відновити роботу ВККС, чи то відновити добір суддів, але нам, представникам громадських організацій, видається, що не варто забувати про ключове завдання судової реформи – це наповнити систему доброчесними суддівськими кадрами, і тут доброчесність є ключовим словом.

Насправді дуже швидко ви можете проголосувати за закони там, які відновлюють ВККС чи запускають добори суддів. Але якщо, наприклад, знову за ці речі будуть відповідальними не доброчесні представники в складі ВККС чи ВРП, то ми знову, на жаль, стикнемося із ситуацією, коли в судах процвітає корупція і кругова порука.

Серед членів комітету є представники щонайменше трьох політичних партій. Це партія "Слуга народу" в першу чергу, партія "Голос" і "Батьківщина", які підтримали громадський порядок денний справедливості,

а там йшлося саме про перезавантаження Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів на відкритих прозорих конкурсах конкурсними комісіями за участі міжнародних експертів.

Але, на жаль, остання редакція законопроекту 3711 вона не дозволяє гарантувати, що ми зможемо створити добросовісну Вищу кваліфікаційну комісію суддів, тому що всі важелі впливу переходять до Вищої ради правосуддя, яка залишається нереформованою. А Венеційська комісія в своєму висновку стосовно законопроекту 3711 підкреслювала кілька разів на тому, що не варто давати нові повноваження Вищій раді правосуддя.

Про які саме повноваження йдеться? По-перше, Вища рада правосуддя буде затверджувати правила проведення конкурсу, в тому числі регламент і правила, за якими конкурсна комісія буде оцінювати кандидатів. У руках Вищої ради правосуддя формування самої конкурсної комісії. І в нас уже є, на жаль, прикрий досвід з етичною комісією, коли Вища рада правосуддя ігнорувала рекомендації міжнародних експертів.

Давайте не забувати про те, що Вища рада правосуддя чомусь постійно є хедлайнером новин в ЗМІ, вони постійно приймають скандальні рішення і вкотре показують, що вони не хочуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Галина, ми зараз обговорюємо роботу Вищої ради правосуддя. Давайте по суті, по темі, в нас дуже великий порядок денний. Будь ласка. Щодо законопроекту ми почули деякі зауваження. Да, продовжуйте, будь ласка. У вас є одна хвилина.

ЧИЖИК Г.В. Хочу акцентувати просто дуже важливу думку, що суть законопроекту полягає у тому, що контролювати створення Вищої кваліфікаційної комісії суддів буде саме Вища рада правосуддя. І саме Вища рада правосуддя буде призначати, обирати членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів, хоча проти цього застерігала Венеційська комісія у своєму висновку. І в цій Вищій раді правосуддя, яку ми маємо зараз, на жаль, я, наприклад,...

Мені не подобається, що доводиться це констатувати, але, на жаль, Вищій раді правосуддя в цьому складі суспільство не довіряє формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів. І саме це я хочу донести вам, шановні народні депутати.

І останній аргумент про міжнародних експертів, яких тут сьогодні багато згадували. Конституція – це не якісь побажання громадських організацій, Конституція закріплює курс на євроатлантичну інтеграцію. І, власне, зараз від того, яким буде зміст законопроекту конкретно 3711 і залежить, чи є в нас як в українців євроатлантичне майбутнє. Після "Великої сімки" кілька днів тому нагадали ще раз про пріоритети стосовно судової реформи. І в серпні, я нагадаю, що Верховна Рада ратифікувала Угоду з Європейським Союзом, яка передбачає створення нової ВККС шляхом прозорого конкурсу конкурсною комісією з міжнародною участю, і ця міжнародна участь має бути важливою. Натомість зараз, як ми бачимо, законопроект фактично дозволяє нівелювати будь-яке рішення конкурсної комісії з міжнародними експертами, тоді як всі ключові рішення будуть прийматися Вищою радою правосуддя.

Ми закликаємо вам все-таки переглянути положення цього законопроекту і не допускати, не віддавати конкурс до ВККС в руки недобросовісних членів Вищої ради правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Галина, дякую, дякую. Почули вашу позицію від вашої організації.

Пан Степан Берко, будь ласка. 2 хвилини, я нагадую.

БЕРКО С. Доброго дня, шановні члени комітету! Передовсім хочу подякувати за можливість взяти участь і висловити нашу позицію.

Я також погоджуся зі своєю колегою із Центру протидії корупції. На нашу думку, законопроект, у тій версії, яку ви сьогодні розглядаєте, він не забезпечить формування добросовісного складу Вищої кваліфікаційної комісії,

на чому наполягала і рекомендувала Венеційська комісія у своєму висновку, зокрема, в пункті 75.

Ми вважаємо, що зведення конкурсної комісії виключно до тої функції, що вона рекомендує список кандидатів Вищій раді правосуддя і, власне, її позиція несе всього лише рекомендаційний характер, це, власне, те, що дозволить Вищій раді правосуддя сформувати весь склад Вищої кваліфікаційної комісії, яку вона собі забажає. І, власне, сама Венеційська комісія наголосила в своєму висновку про те, що питання доброчесності Вищої ради правосуддя воно є серйозним, з ним потрібно невідкладно працювати, саме тому була рекомендація не підпорядковувати жодним чином ВККС до ВРП. Якщо чисто з точки зору повноважень такого підпорядкування інституційного немає, то, власне, порядок формування Вищої кваліфікаційної комісії він таке підпорядкування створює.

На нашу думку, та редакція законопроекту, яка розглядалася в грудні, вона дійсно відповідала і рекомендаціям Венеційської комісії, і, в принципі, тому завданню, яке стоїть перед Верховною Радою, власне, запровадження такого законопроекту, який би сформувати незалежну і доброчесну Вищу кваліфікаційну комісію. Дуже шкода, що народні депутати вирішили відійти від тої редакції і насправді кардинально поміняти ту модель, яка закладалася в законопроект. Було б дуже цікаво дізнатися, які були причини, які фактично спонукали депутатів дійти зовсім інакше до цього добору.

Ми також закликаємо вас не підтримувати цей законопроект. Вважаємо, що можна повернутися до тої моделі, яка була запропонована в грудні, яка дійсно відповідає рекомендаціям Венеційської комісії і очікуванням суспільства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пропоную переходити до голосування.

Вам запропонований проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, який вирішив подати на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону за назвою "Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій та статус суддів" та деяких законів України щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України" та рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду на повторному першому читанні прийняти його за основу.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради визначити Павліша Павла Васильовича.

Прошу підтримати це рішення і проголосувати. Зараз хвилинку.

Народний депутат Бабій. Пане Романе.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Ватрас

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич. Немає.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

Народний депутат Маслов

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

Народний депутат Соболев. Не чую.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ще раз. Народний депутат Бабій є в чаті зараз? Я бачу, що є, але... Є і звук, і відео. Але я не бачу.

_____. Хай напише.

_____. Він піднімає руку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А я його просто не бачу.

_____. Він є, але його не чути.

НІМЧЕНКО В.І. ...з піднятою рукою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, все.

БАБІЙ Р.В. Бачите? За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. За. Все, зрозумів.

Народний депутат Демченко. Нема зараз.

12 – за, проти – 0, утримались – 3. Рішення прийнято.

Ми запропонуємо народним депутатам членам комітету до підпису цей законопроект.

Павло Васильович Павліш, да, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Я хотів би щодо реплік наших представників громадських організацій, Галина Чижик є, Степан Берко. В нас буде проходити ще друге читання, ви можете, або коли у нас буде робота в комітетах, завітати до нас. Ми поспілкуємося щодо юридичної площини цього законопроекту, щоб ви могли також розуміти ті нюанси, які можуть призвести, на ваше сприйняття цього закону, до його неконституційності. Тому тут в будь-якому разі цей законопроект він виглядає максимально зважено з усіх сторін.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Васильовичу. Я тоді передам вам контакти наших шановних представників громадськості для того, щоб ви могли поспілкуватися саме в юридичній площині.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це законопроекти 4533 і 4533-1. Щодо законопроекту 4533, в нас від авторів Ольга Володимирівна Совгіря.

Законопроект 4533-1. Хто є від авторів на засіданні комітету? Будь ласка. Ми запрошували Сергія Алексеєва, його немає.

Тоді є така пропозиція. Ольга Володимирівна, давайте тоді від авторів 4533 і одразу як голова підкомітету щодо обох законопроектів, а потім вже будемо обговорювати. Не заперечуєте?

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, доброго дня ще раз. Законопроект 4533 – це такий собі, по суті, кодекс конституційного судочинства, який запроваджує прозорі, відкриті, транспарентні процедури діяльності Конституційного Суду. У відповідності до вимог Конституції України статті

153 передбачає врегулювання діяльності Конституційного Суду на рівні закону з одночасною паралельною можливістю схвалення Регламенту Конституційного Суду як внутрішнього акта, що, в принципі, відповідає світовій практиці і є поширеним в більшості зарубіжних країн.

Я одразу хочу звернутися до комітету з таким проханням, щоб ми включили у висновок нашого комітету можливість розгляду цього законопроекту за процедурою, яка передбачена частиною першою статті 116 Закону про Регламент Верховної Ради.

Про що йдеться. Ви знаєте, що на минулому засіданні комітету ми прийняли рішення про звернення до Венеційської комісії, буквально сьогодні Голова Верховної Ради направив цей законопроект, 4533 і альтернативний, на Венеційську комісію для отримання висновку.

І тому я прошу, щоб ми мали можливість скоригувати цей законопроект до другого читання після отримання висновку, внести у висновок комітету, який ми сьогодні приймемо, таке положення: звернутись до Голови Верховної Ради з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду цього законопроекту, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради, про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Хочу зазначити, що навколо законопроекту, на жаль, спостерігаються певні політичні маніпуляції, що, скажімо так, на мою думку, обумовлено небажанням окремих політичних сил і політиків реформувати Конституційний Суд і дійсно забезпечити процедури його діяльності, які відповідають світовим стандартам діяльності органів конституційного судочинства. Але я всім хочу нагадати, що Конституційний Суд повинен бути рівновіддаленим від Президента, від парламенту і не залежати від

позиції Голови Конституційного Суду особистої, тому що Конституційний Суд є колегіальним органом, незалежно від прізвища тієї особи, яка цю посаду займає на конкретному історичному моменті розвитку.

Також хочу одразу сказати про те, що оскільки я є кандидатом на посаду судді Конституційного Суду, я не братиму участь у голосуванні за цей законопроект, як сьогодні на засіданні комітету, так і, власне, під час розгляду цього законопроекту в залі пленарних засідань.

Підкомітет розглянув цей законопроект і пропонує відповідно рекомендувати законопроект 4533 до розгляду парламенту в першому читанні із тим застереженням, про яке я сказала.

І відповідно законопроект 4533-1 відхилити, оскільки 4533, основний законопроект, більш повно врегульовує відповідні процедурні положення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна. Я думаю, що це дуже слушна пропозиція – застосувати частину першу статті 116, тим більше з урахуванням можливих пропозицій від Венеційської комісії.

Слово хоче взяти Олег Анатолійович Макаров. Будь ласка, Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. Ольга Володимирівна, в першу чергу хочу сказати, що ви сказали, що не будете брати участі в голосуванні, мабуть, ви вбачаєте конфлікт інтересів в себе чи якась інша причина?

СОВГИРЯ О.В. Ще раз, Олег Анатолійович, вибачте, відволіклась.

МАКАРОВ О.А. Повторити, да? Ви сказали, що не будете брати участь у голосуванні. Ви вбачаєте у себе конфлікт інтересів чи якась інша причина?

СОВГИРЯ О.В. Справа в тому, що ми досліджували законодавство про конфлікт інтересів. Насправді це суперечлива і спірна позиція. І з урахуванням позиції НАЗК в цій частині немає єдиної відповіді на це запитання. Тому для того, щоби просто уникнути будь-яких політичних маніпуляцій і спекуляцій навколо цього питання, я прийняла таке рішення.

Дякую.

МАКАРОВ О.А. Зрозуміло. Я скажу одразу, що я не думаю, що тут є конфлікт інтересів. Але якщо ви бачите в цьому конфлікт інтересів, то хочу нагадати, що положення Закону "Про запобігання корупції" говорить про те, що в такому випадку особа, яка вбачає конфлікт інтересів, не бере участь і в обговоренні і в голосуванні. Тоді треба визначатися вам вже...

СОВГИРЯ О.В. Я сказала свою позицію щодо цього.

МАКАРОВ О.А. Ясно.

Стосовно законопроекту. Цей законопроект, який дійсно готувався авторським колективом, і готувався не один день, і це дійсно результат напрацювань багатомісячних, а, можливо, для когось багаторічних. І сподіваюсь, що цей законопроект, положення цього законопроекту можуть бути прийняті в майбутньому як сам законопроект або як зміни до Закону Про Конституційний Суд. В даному випадку Верховна Рада може взяти на себе функції визначення конституційних процедур основних, за якими буде жити, власне, Конституційний Суд.

Єдине, з чим я не погоджуюсь. От ми ж зараз не пропонуємо його прийняти в цілому. Чому? Бо якщо ми приймемо в цілому, а потім через два місяці почнемо читати висновки Венеціанської комісії, то вони будуть мати тільки наукове значення, ми не зможемо вже нічого змінити. А в разі, якщо ми приймемо його в першому читанні, наприклад, а потім протягом двох тижнів згідно Регламенту подамо свої пропозиції, то коли Венеціанська

комісія визначиться, у нас потім не буде процедурних, процесуальних можливостей для комітету, згідно Регламенту подавати правки і враховувати рекомендації Венеційської комісії.

Тому за таких обставин просто зараз, я би сказав, шкідливо для законопроекту його приймати в першому читанні, при тому, що, можливо, він міг би мати підтримку.

Приклад Закону про референдум – дуже поганий приклад. Ми про це казали саме тоді, коли таким шляхом пішов законодавець, і в результаті саме люди, які голосували, які були співавторами, казали, що якби ми отримали рішення Венеційської комісії, ми б, безумовно, підправили би і просто переподали би законопроект або, можливо, навіть переподали його з урахуванням цих рекомендацій, або просто давали би інші пропозиції щодо другого читання для того, щоб законопроект був більш досконалий.

Так само, я думаю, що чекає і доля вашого законопроекту. Він має бути досконалим. Якщо ми вже вирішили, що нам Венеційська комісія тут допоможе, то чого ж ми робимо так, щоб цю допомогу просто було дуже важко прийняти процедурно і намагаємося його зараз зафіксувати в першому читанні з неможливістю подати правок?

Тому в мене суто процедурна позиція, що я його не буду підтримувати саме з цих причин, віддаючи належне титанічній праці, яку проробили особисто ви і редакційна комісія чи робоча група, яка працювала. Я буду сперечатися, критикувати деякі положення, але зараз саме хочу спасати цей законопроект, тому не буду його підтримувати і пропоную всім іншим так само вчиняти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Анатолійович, за пропозицію підтримати законопроект шляхом неголосування за нього. Ні, спасати, спасати, я перепрошую, шляхом неголосування за нього – це дуже по-адвокатськи.

Шановні колеги, хто ще хоче висловитись? Василь Іванович Німченко, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я хочу почати стосовно конфлікту інтересів. На мій погляд, це однозначні питання, що доповідач пані Оля, по суті, уже виступила суддею в своїй справі. Я маю на увазі, кандидуючи на посаду судді майбутнього. І вона, мабуть, я не пам'ятаю, чи приймала участь, чи ні, коли було заявлено клопотання про відвід одному судді, і саме стосовно, що він ще, не будучи суддею, він висловлював свою думку. І це питання розглядалося в Конституційному Суді.

Тому я хотів, щоб, знаєте, ми ж будемо голосувати, і, дай Бог, я зичу, так сказати, щоб ці бажання збулися. Разом з тим, я хотів би, щоб розуміли, що таке суддя Конституційного Суду. Він має тільки думати, писати і оприлюднювати, і більше нічого. На те він і суддя. І на те ... *(Не чути)* ...врегулювання конституційної процедури органу конституційної юрисдикції немає. Тому що законодавець у даному випадку він втручається в діяльність законодавчого органу... конституційного органу, який робить ревізію цих законів. Ви ж розумієте, Конституційний Суд визнає неконституційними дії закону, тим самим визнає неконституційними дії законодавчого органу. От про що йдеться. І саме з цих незалежних органу, забезпечує верховенство Конституції, вся Європа не навела і не наведе, де є щось Конституційного Суду. Там ...*(Не чути)* правосуддя це однозначно.

На мій погляд, я прикинув по деяким статтям зміст норм визнання підстави... *(Не чути)* А чому? ...*(Не чути)* ...Закон про прокуратуру, суддів, те, що вказано в статті 153... *(Не чути)* Пані Оля посилалась на те, що Конституційно Суд неодноразово вказував, що, наскільки я пам'ятаю, я десь приймав участь, питання трудового законодавства чи взагалі законодавства, що розуміється під

законодавством. тлумачення, що розуміє ... і інші
відносини, плата, заробітна плата і все.

А тому, на мій погляд, введення вот іншим судом... іншим
законом, іншим законом паралельно регулювати діяльність Конституційного
Суду України є, не вписується в рамки Конституції. І тому я не бачу підстав
на сьогоднішній день визнавати висновок таким, що входить в периметр
конституційності і вносити його на розгляд пленарного засідання. Це тільки
ті два факти, які кажуть на те, що він є, не відповідає Конституції. Все інше
те все в деталях. Але основне якраз криється в деталях, що може бути
викладено в конституційному поданні на предмет неконституційності цього
закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Я дякую Василю Івановичу за виступ. Але, на жаль, я
не почула половину виступу через якісь технічні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оце через поганий зв'язок, да.

СОВГИРЯ О.В. Да, я не зрозуміла, чи це тільки в мене, чи це у всіх.

_____. Повторите, Василий Иванович.

_____. Так само.

НІМЧЕНКО В.І. У всіх.

СОВГИРЯ О.В. Василь Іванович, я тоді готова просто в індивідуальному порядку обговорити це, надати відповідь на ваші зауваження..

Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, да.

Так, Сергій Олексійович Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Василь Іванович, я з вами солідарен щодо питань, що законопроект містить положення, які не відповідають Конституції. Але, на жаль, ми зараз про це можемо казати, лише враховуючи на якийсь відклик майбутніх там правок і, можливо, це виправиться, да. Так щось змінити ми могли, коли включали до порядку денного, на жаль, коли це не було почуто.

Але було почуто те, що відповідний законопроект ми маємо спрямувати для отримання висновку до Венеційської комісії. І, колеги, я дуже прошу уважно, без інших аргументів, прислухайтесь. Ми спрямували до Венеційської комісії законопроект 4533 і спрямували з вами законопроект 4533-1, ми обидва законопроекти поставили перед Венеційською комісією задля того, щоб вона оцінила їх і надала свої висновки. Два будуть висновки.

Зараз що ми з вами робимо? Ми беремо приймаємо рішення, яким рекомендуємо лише один законопроект, і приймається він в першому читанні. Тобто ми кажемо, що нам висновок, який ми очікуємо від Венеційської комісії щодо 4533-1, він так, не зрозуміло для чого взагалі. Це не зважаючи на те, що, на мою думку, і 4533 ми не можемо рекомендувати. Нам потрібно отримати думку спеціалістів, після цього ми з вами вирішимо. А я думаю, що ми вирішимо те, що було запропоновано ще на попередньому засіданні мною: утворити робочу групу або використати ту робочу групу, яка утворена за моєю ініціативою та інших депутатів. Там гарний голова, якого я

запропонував, ви всі підтримали. Давайте надамо роботу робочій групі, вона вирішить ці питання. А то в нас що буде? У нас буде повторне перше читання в кращому вигляді, це в кращому вигляді отаке рішення буде. Задля чого на нього йти я не розумію.

Я ще раз кажу, я не зможу підтримати щонайменше не тільки те, що не конституційне положення, а щонайменше, що, раз кажу, ми висловлюємо неповагу до Венеційської комісії своїм рішенням. І закликаю вас ще раз на це звернути увагу, нічого не трапиться з того, що ми отримаємо рішення Венеційської комісії і після вирішимо тим шляхом йти чи іншим.

Ще один момент. Я хотів сказати, дуже багато питань висловлюється щодо того приймає хто участь в голосуванні, не приймає хто участь в голосуванні. Друзі, давайте більш професійно щодо цього питання, участь в голосуванні – це не тільки підняття рук, це висловлення позицій, це захист цих позицій, аргументація цих позицій, підготування документів. На мою думку, ми всі з вами приймаємо участь у голосуванні, коли присутні на комітеті і висловлюємо свою думки. Навіть мовчання – це також висловлювання нашої думки, підняття рук – це не є виключно все голосування. Тому, якщо ми бажаємо не приймати участь у голосуванні, ми маємо не приймати участь в розгляді відповідних питань на нашому комітеті.

Я підтримую Василя Івановича, і в мене пропозиція. Відкласти ці питання щодо законопроектів 4533, так, наскільки я пам'ятаю, 4533-1 до отримання висновку Венеційської комісії. Це буде, на мою думку, коректним і буде чесним по відношенню до організації вельмишановної, до якої ми звернулися. Або скасувати зараз в цьому рішенні направлення законопроекту 4533-1 щонайменше його на адресу Венеційської комісії. Тому навіщо... Ми очікуємо висновок Венеційської комісії 4533-1, якщо ми взагалі відмовляємося голосувати за нього. Навіщо, ми просто робимо роботу для Венеційської комісії. Я думаю, що в них і так вистачає роботи крім нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Я знову-таки хочу закликати пана Сергія бути послідовним для того, щоб ніхто не запідозрив його в якійсь заангажованості щодо конкретного законопроекту про конституційну процедуру. Тому що буквально вчора, знову ж таки повторюю, ви голосували в цілому за законопроект про всеукраїнський референдум, який був прийнятий абсолютно за такою ж процедурою участі Венеційської комісії, як ми пропонуємо зараз.

Тепер щодо обговорення голосування як етапів законодавчого процесу. Щодо цього є позиція послідовна Конституційного Суду України, де визначено, що це окремі етапи законодавчого процесу. А щодо врахування позиції Венеційської комісії і, можливо, позитивних положень альтернативного законопроекту, я сказала, що ми ставимося з величезною повагою до цієї міжнародної інституції, і тому саме тому закріплюємо, пропонуємо закріпити висновки комітету щодо цього законопроекту, положення частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради, яка дасть нам можливість гнучко і послідовно врахувати позицію Венеційської комісії, якщо в цьому буде потреба.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольга Володимирівна.

Погоджуюсь повністю з вашою позицією про те, що саме застосування статті 116 надасть нам можливість із альтернативного законопроекту у випадку необхідності взяти якісь позитивні положення.

Сергій...

_____. Що робити з двома тижнями? Вибачте, що робити з двома тижнями? Коли ми будемо подавати?

ДЕМЧЕНКО С.О. Нічого. У нас є можливість.... Нічого, ми краще підемо "раком", ніж підемо нормальним станом. Якщо дозволите.

НІМЧЕНКО В.І. Пане Сергій, я ж хотів запитати. Давайте я запитаю, дублювання норм звужує обсяг розуміння правового визначення.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так ми ж про це казали, Василь Іванович, ми про це і казали, коли було засідання попереднє. Нам сказали, що нема дублювання норм.

НІМЧЕНКО В.І. Так я хотів, щоб він мені Ольга відповіла про дублювання норм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, для того, щоб я не відключав звук, давайте по одному. Зараз Сергій Олексійович Демченко, потім Василь Іванович Німченко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я дуже хотів подякувати. Моє прізвище дуже багато разів звучить внаслідок, ну, якихось незрозумілих підстав для мене. Але я хотів звернути увагу, коли використовується прізвище і поряд з ним якісь оціночні судження, то я хотів звернути увагу колег. Що таке оціночні судження, друзі? Це те, що не підлягає спростуванню і доведенню правдивості. Тому я дуже прошу, коли ви використовуєте прізвища колег, не робіть оціночних суджень, тому що ви насамперед, ну, те, що не відповідає дійсності, кажете або є неправдивим, це оціночне судження.

Дякую.

СОВГИРЯ О.В. То ви не голосували вчора за Закон про всеукраїнський референдум?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте ми цю дискусію залишимо на після комітету, да, і будемо визначатися, хто за який закон голосував Василь Іванович Німченко, будь ласка. І переходимо до голосування.

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів нагадати, що Конституційний Суд через одне рішення, вказуючи на правову невизначеність, посилається на те, що дублювання, унормування відносин на одному рівні законодавчих актів, акта, як вони пишуть, звужує обсяг сприйняття правової визначеності. Так що це таке? І де, що приймає? Чи Закон "Про Конституційний Суд України", чи цей закон, який регламентує дії, втручаючись через законодавчі норми, регулятори, в діяльність Конституційного Суду? Вони ідентичні норми. Колеги, я такого не бачив. Повірте, я такого не бачив.

СОВГИРЯ О.В. Василю Івановичу, відповідаю. В "Прикінцевих положеннях" цього закону чітко визначено, що Закон про Конституційний Суд застосовується в тій частині, в якій він залишається чинним, після прийняття Закону про конституційну процедуру. Відповідно звичайно, що принципи мають бути закладені в змісті кожного закону.

Я взагалі не можу собі уявити, щоби принципи верховенства права чи принципи законності, чи відкритості, чи прозорості могли кимось сприйматися як дублювання чи якісь зайві принципи в тексті законопроекту. Це суперечить, мені здається, абсолютно всім положенням Конституції, таке сприйняття і розуміння базових засадничих принципів як конституційного права, так і конституційного судочинства.

Тому, чесно, я щиро не зрозуміла і здивована такою постановкою питання і таким зауваженням. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Пані Олю, ви ще будете багато дивуватись, коли, не дай Боже, ще підете, ви побачите, в якому ракурсі вообщє іде питання застосування норми, її тлумачення. А ви зараз сказали, що за вашою технологією, за вашою стратегією, за вашою правовою основою ви вбачаєте, що після того, як вступить в силу представлений вами закон, набере чинності, то Закон про Конституційний Суд повинен бути звужений змістовно стосовно і повноважень, і процедур, і інше. Так я зрозумів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, я просто в продовження того, що ви сказали, в нас такий сьогодні день новин, хочу повідомити, шановні колеги, що Апарат Верховної Ради отримав вже матеріали спецперевірки наших кандидатів на другий конкурс до Конституційного Суду України. Просто для того, щоб... Ви такий пас даєте в своєму виступі, і це продовження того, що ви сказали. І будемо, я так маю надію, розглядати ці питання як комітет відповідно до плану на наступне засідання.

Олег Анатолійович Макаров, будь ласка. І тоді є пропозиція вже, пролунала від Максима Євгеновича Дирдіна переходити до голосування.

МАКАРОВ О.А. Андрій Євгенович, в мене, чесно, до вас питання.

Абзац другий частина перша статті 116: пропозиції і правки до законопроекту, який готується до другого читання, вносяться протягом 14 днів після прийняття його за основу. Як ви збираєтесь імплементувати, якщо там будуть видатні якісь правки і рекомендації Венеційської комісії, з якими ми погодимось, в цей законопроект після 14-денного терміну?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По-перше, щодо авторів. Якщо комітет підтримує пропозицію підкомітету взяти за основу 4533 та відхилити 4533-1, але застосувати частину першу статті 116, то автори альтернативного

законопроекту будуть, як всі народні депутати, мати право подати свої правки.

Щодо тих зауважень або пропозицій, які може внести Венеційська комісія, то ми як комітет маємо право відповідно до Регламенту і Закону про комітети формувати власні правки. І ми це неодноразово робили. І ті правки зазвичай є найбільш, так скажемо, найбільш чіткими, тому що саме комітет їх формує. Тому я в цьому взагалі не бачу жодних пересторог з точки зору процедури.

МАКАРОВ О.А. А я бачу. А народні депутати, які прочитають рішення Венеційської комісії і захочуть дати свої правки, вони матимуть можливість таку правку подати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас представники всіх депутатських фракцій і груп, я думаю, що тут взагалі не є проблема, щоб вони запросили когось із членів комітету підтримати, надати якісь пропозиції.

МАКАРОВ О.А. Ця норма суперечить ідеї взагалі Регламенту і ідей другого читання. Зразу вам скажу. Для чого ми ідемо цим шляхом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ваша позиція. Ви вже озвучили позицію, що ви не будете підтримувати, і ми це почули.

Шановні колеги, пропоную переходити до голосування за проект висновку Комітету Верховної Ради України з питань правової політики щодо законопроектів 4533, 4533-1. Пропонується...

СОВГИРЯ О.В. Максим Євгенович, можна уточнити з урахуванням отого положення....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Я зараз. Ви його для стенограми ви його затетували.

Я просто коротко зазначу, що рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про конституційну процедуру (реєстраційний номер 4533) (від 21 грудня 2020 року), поданий народними депутатами України Монастирським, Совгирею, Славицькою та іншими, прийняти за основу та застосувати частину першу статті 116 Регламенту в тій редакції, яку зачитувала голова підкомітету Ольга Володимирівна Совгіря. У зв'язку з тим відхилити проект Закону про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України (реєстраційний номер 4533-1) (від 6 січня 21-го року), поданий народними депутатами України Павленком, Фединою, Алексеєвим та іншими.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету Совгірю Ольгу Володимирівну.

Прошу підтримати і проголосувати це рішення.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик. Валерій Іванович.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався
Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.
Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За. Вибачте, відійшов. Да, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Всі, хто зараз є, рахуємо.

10 – за, проти – 0, утримались – 6. Рішення прийнято.

Ми маємо переходити до наступних питань порядку денного. Шановні колеги, але з урахуванням того, що ми вже так дійсно довго працюємо, у нас є важливі питання організаційні, які нам треба прийняти на цьому засіданні. Це в першу чергу пропозиції комітету до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це ж питання також важливе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що?

ДЕМЧЕНКО С.О. Це питання також важливе. Тим паче, що у нас є пропозиція відкласти зараз, що на робочу групу віддати ці питання. Можливо, це проголосуємо і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви маєте на увазі, що передати на робочу групу питання...

ДЕМЧЕНКО С.О. Всі інші законопроект щодо Конституційного Суду України передати на робочу групу і відпрацювати.

НІМЧЕНКО В.І. 4311 і далі по тексту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

У мене є тоді в додаток до вашої пропозиції, у нас у комітеті знаходиться ще кілька законопроектів, які стосуються Конституційного Суду. Наприклад, 3300 і так далі. Тобто є ще декілька законопроектів, я зараз не буду їх перераховувати. Але можу порахувати: там 3785, 3786. І ті законопроекти, які зазначені у нашому порядку денному: це 4311 і два альтернативних, 4319, 4288-1, 4288-2, 4317, 4339. Тобто я так розумію, що є пропозиція ці законопроекти передати до робочої групи.

_____ . Так, і вона визначиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І вже отримати пропозиції від робочої групи. Ніхто не заперечує?

_____ . Ні.

НІМЧЕНКО В.І. Будемо робити це публічно. Зробити публічно і передати пану Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ДЕМЧЕНКО С.О. В робочій групі і пан Демченко, і пані Совгиря, і пан Новіков.

НІМЧЕНКО С.О. Пане Сергію, він у нас голова.

ДЕМЧЕНКО С.О. А, я зрозумів. Нема заперечень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Олексійовичу, давайте ми будемо продовжувати. Дякую за пропозицію.

Чи треба голосувати за цю пропозицію? Чи приймаємо як консенс?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, все, більшість. Одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, передаємо до робочої групи законопроекти 4311 і два альтернативних, 4319, 4288-1 і 4288-2, 4317, 4339, 3300, 3785, 3786.

НІМЧЕНКО В.І. Я просив би, пане голово, опублічність, щоб люди знали, що робиться стосовно Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василю Івановичу...

_____ . Так у нас і так зараз трансляція в YouTube іде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це питання можете як народний депутат коментувати самостійно. Я думаю, що тут нам з вами хором це робити нема потреби.

Тоді в мене є пропозиція перейти до пунктів порядку денного 11, 12 і 13. А після цього вже повернутися до питань фінансування.

Є така пропозиція. Давайте спочатку пункт 12, це пропозиції комітету до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Вони були надані вам. Ми їх відпрацювали з секретаріатом. Якщо нема потреби їх обговорювати, пропоную ухвалити, прийняти це рішення щодо пропозицій комітету до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання з урахуванням рішень, прийнятих на цьому комітеті і прийнятих Верховною Радою сьогодні. Добре?

Тоді прошу голосувати за це.

Народний депутат Бабій. Роман Вячеславович! Народний депутат Бабій – за. Побачив, да.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко. Бачу. Це – за?

ДЕМЧЕНКО С.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну, це – за, проти чи утримався?

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

НІМЧЕНКО В.І. Щось ти важко дихаєш, Сергію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко,

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таким чином у нас...

_____. Пане голово, щоб ви мене почули, я "за", бо я розумію, звуку не було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми почули. Ми вас зарахували "за". Як в тому мультику...

..... – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Наступне наше рішення з організаційних питань – це план роботи комітету на наступну сесію. Пропонується затвердити план роботи комітету на період роботи п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Нами запропоновані в тому числі щодо засідань комітетів календарний план.

Я хочу зазначити, що те питання, яке ми обговорювали, будемо сьогодні обговорювати щодо фінансування. Ми окремо визначили, що питання контрольних функцій комітету щодо фінансового забезпечення органів судової влади у 21-му році визначили щоквартально. Я пропоную навіть зазначити, кожного місяця, з таким доповненням від мене. Тобто ми з вами домовлялися, що кожен місяць будемо заслуховувати питання щодо фінансування судової влади. Немає заперечень? Немає заперечень.

Тоді прошу голосувати за рішення комітету щодо плану роботи...

_____. Ще раз, що ми заслуховуємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. План роботи комітету на період роботи п'ятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання.

_____. Питання фінансування судової гілки влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дайте я завершу. В запропонованому проекті визначено, що комітет буде реалізовувати свої контрольні функції шляхом заслуховування питання щодо фінансового забезпечення органів судової влади в 2021 році щоквартально. Моя пропозиція: кожного місяця, щоб ми поверталися до цього питання. Як ми це зробили сьогодні, ми зараз дочекаємося цього питання, коли проголосуємо за...

_____. А хто суб'єкт, кого ми заслуховуємо, ще раз? Дуже погано просто чути мені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми заслуховуємо стандартно, ми запрошуємо Міністерство фінансів, Державну судову адміністрацію, Вищу раду правосуддя, Раду суддів України. Якщо буде потреба, будемо, да, будемо залучати ще там Кабінет Міністрів, це буде, якщо виникати потреба.

_____. Чотири суб'єкти постійно нам доповідають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кожного місяця, я пропоную, щоб ми заслуховували це питання. Добре?

_____. Так, можливо, вони письмово нам доповідають, а потім, якщо викликаємо. Чи необхідно, щоб вони особисто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ви знаєте, я минулого разу, минулого тижня ще запросив їх на комітет, на засідання комітету...

_____. Я зрозумів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...в різний час отримували...

_____. Пане Андрію, я зрозумів, знімається питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми проголосуємо за план, рішення щодо плану роботи з урахуванням пропозицій.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За, да.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І. Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров Олег Анатолійович.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За, так.

І в нас: 16 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

В мене ще одна пропозиція. Ми вже обговорювали питання співпраці комітету з Національним демократичним інститутом, який супроводжує в тому числі і діяльність робочої групи спільної з напрацювання змін до Закону України про політичні партії та інші деякі проекти.

Є пропозиція, знаю, що кілька народних депутатів спілкувалися після нашого засідання комітету з представниками проекту. Є пропозиція прийняти рішення і прийняти пропозицію Національного демократичного інституту до Комітету з питань правової політики стати бенефіціаром проектів міжнародної технічної допомоги, що виконуються Національним демократичним інститутом міжнародних відносин США. Це просування політичної участі жінок в Україні, підтримка жінок-лідерок в Україні, програма ефективної та відповідальної політики. І голові комітету здійснити заходи щодо участі комітету в реалізації проектів міжнародної технічної допомоги, що виконуються Національним демократичним інститутом міжнародних відносин США.

З нами на зв'язку представник пан Ян Вудвард. Але, якщо немає заперечень, просто хочу поставити це питання на голосування, це формальне рішення.

НІМЧЕНКО В.І. Є одне питання. Є запитання. Вони є представниками суб'єктів донорів, виступають донорами. Ви знаєте, що зараз виступили донорами. Прямо в законі ми сьогодні голосували, що ті, що платять, то вони заказують і музику, я маю на увазі спеціалістів.

Так серед донорів судової системи є представники цієї агенції Агентства міжнародного розвитку США. Я все-таки хотів би чути, що це за проект. От я його не бачу. Що в цьому проекті, я його не бачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми це обговорювали на засіданні комітету.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

НІМЧЕНКО В.І. Ви ж не роздали... Що це таке?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, вас не дуже добре чутно. Цей проект не пов'язаний з діяльністю судової влади. Тобто як вибачите, що те, що безпосередньо відноситься до діяльності проекту, це політичні аспекти, тобто це політичні партії. Ви знаєте, що у нас...

НІМЧЕНКО В.І. Я ж так і зрозумів, що це політичне, то яке відношення до Комітету правової політики...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання діяльності політичних партій – це предмет відання нашого комітету.

НІМЧЕНКО В.І. Що-що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ян Вудвард, ви можете відповісти на це питання ще раз коротко? Якщо можна, 2-3 хвилини, дуже коротко. Тому що у нас ще є питання на комітеті.

ЯН ВУДВАРД. Дуже дякую за те, що слухаєте нас сьогодні. Дякую за ваші запитання, пане Німченко та пане Костін.

По-перше, хочу вибачитись за те, що я не розмовляю українською. У мене була можливість поспілкуватися з багатьма представниками вашого комітету особисто. Ми обговорили багато різних підходів, як ми можемо співпрацювати у рамках проекту.

Але, якщо відповісти коротко на ваше запитання, то однією із статутних діяльностей вашого комітету – це робота політичних партій та співпраця із громадськими організаціями. І саме тому ми визначаємо ваш комітет як можливий бенефіціар цього проекту.

Ми будемо дуже цінувати підтримку вашого комітету. І ця підтримка допоможе нам дотримуватися законодавства України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Шановні колеги, якщо нема запитань, є пропозиція підтримати запропоноване мною рішення шляхом голосування.

Народний депутат Бабій, будь ласка. Роман Вячеславович.

Народний депутат Божик.

ДЕМЧЕНКО С.О. Яке рішення, ще раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ви знаєте, я озвучив рішення, зачитав.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я перепрошую, просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...з питань правової політики щодо проектів міжнародної технічної допомоги Агентства з міжнародного розвитку США (USAID), які виконує Національний демократичний інститут.

Перше. Прийняти пропозицію Національного демократичного інституту до Комітету з питань правової політики стати бенефіціаром проектів міжнародної технічної допомоги, що виконується Національним демократичним інститутом міжнародних відносин США: просування політичної участі жінок в Україні, підтримка жінок-лідерок в Україні, програма ефективної та відповідальної політики. Голові комітету здійснити заходи щодо участі комітету в реалізації проектів міжнародної технічної

допомоги, що виконуються Національним демократичним інститутом міжнародних відносин США.

ДЕМЧЕНКО С.О. А що, ми должны приймати рішення відповідне по цим питанням?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для того, щоб голові комітету надати повноваження підписати відповідного листа.

ДЕМЧЕНКО С.О. У вас є повноваження від комітету діяти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ми на робочу групу передавали питання, достатньо було просто, щоб ми, а тут, тут листа написати, який всі також погоджуються, нема заперечень. Навіщо голосувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю питання на голосування.

Народний депутат Бабій.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти.

Народний депутат Макаров. Новіков, я перепрошую.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, народний депутат Бабій. Немає зараз.

13 – за, проти – 1, утрималися – 0. Рішення прийнято.

Дякую нашим запрошеним представникам Національного демократичного інституту за участь в нашому засіданні.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це...

НІМЧЕНКО В.І. А звідки 13?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Василь Іванович, ми вже проголосували, рішення прийнято.

НІМЧЕНКО В.І. А звідки 13?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не чую, що?

13 проголосувало "за", 1 – проти, 0 – утримались.

Так наступне питання порядку денного – це наші контрольні повноваження. Інформація Міністерства фінансів України, Державної судової адміністрації України, Вищої ради правосуддя, Ради суддів щодо фінансування органів судової влади у 2020 році та щодо можливих проблем у забезпеченні належного функціонування судової системи у 2021 році.

Шановні колеги, до всіх до вас звертаються і виборці, і представники судової влади з різних регіонів щодо проблем, які виникають вже в цьому році. Тому в мене є така пропозиція: надати зараз слово спершу представнику Державної судової адміністрації, Вищої ради правосуддя, Ради суддів України, а потім вже заслухати інформацію Міністерства фінансів щодо поточного стану. Ми з вами пам'ятаємо, що, на жаль, у 2021 році судова влада може виявитися недофінансованою на належному рівні.

Я надаю слово представнику Державної судової адміністрації пані Гізатуліній. Будь ласка.

ГІЗАТУЛІНА Л.В. Доброго дня, шановний Андрій Євгенович, шановні народні депутати! Державна судова адміністрація за дорученням комітету вчора направила інформаційні матеріали стосовно показників бюджету 2020 року і показники бюджету на 2021 рік, коротко буквально хочу озвучити декілька цифр таких знаковими.

Бюджет 2020 року за видатками на кінець року планує показники за видатками, встановили 15 мільярдів 809, 3 мільйона. Це з урахуванням того, що у квітні 2020 року були внесені зміни в Закон про державний бюджет були збільшені на мільярд 77,7 мільйона гривень і в грудні місяці були збільшені планові показники довідкою від Міністерства фінансів розпис по спеціальному фонду бюджету на 112,6 мільйона на фонд заробітної плати працівникам апаратів судів, що нам дозволило в грудні місяці хоча би трохи зняти соціальну напругу і більш-менш вирівняти середню заробітну плату, і в першу чергу це стосувалось працівників апаратів місцевих загальних судів. Тобто на початок 2020 року показники

бюджету у нас складали 14 мільярдів 619 гривень, бюджет 2021 року у нас прийнятий в обсязі 15 мільярдів 615,2 мільйона гривень, і на сьогодні це на 159,1 мільйона гривень менше, ніж були планові показники з урахуванням внесення змін в бюджеті 2020 року.

Стосовно структури видатків бюджету. Хочу зазначити, що найбільша питома вага в загальному обсязі видатків – це видатки на оплату праці з урахуваннями: в 2020 році вони становили 90,8 відсотків або 14,3 мільярда гривень, у 2021 році питома вага видатків на зарплату з нарахуваннями складає 94,7 відсотка, тобто вона збільшилась, в обсязі 14,8 мільярда гривень. Найбільше в цій структурі видатків на оплату праці – це видатки на суддівську винагороду і заробітну плату працівників апаратів судів. Із загальної суми питома вага цих видатків в зарплаті – це 87,6 відсотка. Служби судової охорони, це в 2020 році, служби судової охорони – 9,1 відсотка. ВККС – 0,6, Національна школа – 0,8 і Державна судова адміністрація з територіальним управлінням – 1,9 відсотка.

У 2021 році трошечки структура цих видатків змінилася. Для судів передбачено 12,7 мільйона гривень, це зарплата з нарахуваннями і суддівська винагорода, що становить 85,8 відсотка. Для служби судової охорони трошечки збільшені видатки на оплату праці і грошове забезпечення, і складають вони 10,5 відсотка, ВККС – 1,1 відсоток, Національна школа суддів – 0,8, територіальними управліннями – 1,8 відсотка.

Чому я акцентую на цьому увагу? Щоб ми розуміли, що у нас, що бюджет 20-го року, що бюджет 21-го року він практично соціально спрямований, тому що більше 90 відсотків у структурі всіх видатків бюджету це зарплата з нарахуваннями.

Хочу також зазначити, що в 21-му році ми зменшили 137,4 мільйона порівняно з минулим роком видатки на оплату комунальних послуг. Порівняно з минулим роком вони складають 198..... мільйонів цей рік і питома вага теж відповідно їхня зменшилася. Якщо у 20-му році це був 1,4 відсотка до загального бюджету, то в 21-му році – це 1,4 відсотка.

Також наші самі критичні і болючі – це інші поточні видатки, це послуги поштового зв'язку, маркувальних машин, конверти, канцелярія, телефонний зв'язок, утримання приміщень, поточні ремонти приміщень. Вони теж у нас зменшені порівняно з 20-м роком на 368,5 мільйона. Питома вага їх в бюджеті 21-го становить лише 4,1 відсотка порівняно з 20-им роком вони зменшилися, тому що в 20-му році питома вага була 6,4 відсотка.

Державна судова адміністрація надала на засідання комітету розрахунку дефіциту на основні напрямки видатків на 21-й рік з поясненнями, яким чином ці розрахунки були зроблені.

Хочу також привернути увагу до того, що враховуючи те, що проект бюджету на 21-й рік формувався ще в липні-серпні 20-го року і фактична чисельність суддів тоді була зовсім інша, ніж зараз уже на початок року 21-го. Тому фактично ті показники, які закладені в Додатку 7, вони в окремих випадках не відповідають уже тій фактичній чисельності суддів, враховуючи, що суддівська винагорода займає найбільшу питому вагу в структурі видатків бюджету. І фактично буде потреба або з врахуванням того, що ми обґрунтовували, що все ж таки ми очікуємо, що в 21-му році будуть додатково призначені судді, і ця суддівська винагорода може бути використана на цих новопризначених суддів або все ж таки необхідно буде робити перерозподіл за погодженням з Вищою радою правосуддя суддівської винагороди не з судами. Чому така ситуація склалась? Тому що фактично в місцеві суди в кінці року в нас були указами Президента призначені нові судді, в апеляційних судах, навпаки, фактична чисельність зменшилась, тому що судді пішли у відставку і на їхнє місце новопризначені судді не були призначені.

В поясненнях, надали пояснення до розрахунків, як змінювалась чисельність і як це впливає на обсяги бюджету. Тому в розрахунках ми прорахували, що якщо в нас планується на 21-й рік додатково десь порядку 450 суддів, це ті ще судді, по яких не подано подання Вищої ради правосуддя на призначення, тобто матеріали, які ще знаходяться на розгляді у Вищій раді

правосуддя. Також це якщо будуть внесені зміни в закон, то може бути проведений добір на 300 суддів додаткових, по яких не передані матеріали були Вищою кваліфікаційною до Вищої ради правосуддя.

І також у нас, якщо будуть внесені зміни в закон, то можуть претендувати на заняття посад в апеляційних судах судді вищих судів, які зараз поки що не звільнені і не пішли у відставку. І, можливо, можуть мати право судді, які зараз перебувають у відставці або які були відсторонені по закону, вийти на роботу в апеляційні суди.

З урахуванням оцих всіх факторів, ми прорахували, що у нас додатково на 21-й рік для оцих суддів з урахуванням фактичної чисельності, які можуть бути додатково призначені, необхідно 618 мільйонів гривень фонду на виплату суддівських винагород.

Стосовно оплати праці працівників апаратів судів, теж тут в розрахунках ми прорахували, виходячи із тих показників, які зараз уже визначені розписом бюджету, то по місцевим судам у нас на сьогоднішній день середня заробітна плата працівників апаратів середньомісячна складає 7 тисяч 986 гривень, це якщо на всю фактичну чисельність, не на штатну, а на ту фактичну, яка є станом на сьогодні в судах перебуває, по апеляційних судах – 14 тисяч 860 гривень.

З урахуванням того, як може бути прийнято рішення, яку необхідно розрахувати середню заробітну плату для працівників апаратів, розрахунки можуть бути відкориговані. Виходячи з того, що ми розрахували для місцевих судів середню зарплату 8300, так як Міністерство фінансів визначало в своїх інструктивних листах, хоча уже на сьогоднішній день інформація, що це 9300 розраховується, то ми додатково нарахували для того, щоб середня зарплата працівників апаратів місцевих становила 8300, необхідно 303,5 мільйона.

Також з урахуванням цього додаткового фонду заробітної плати необхідні і нарахування, тобто це платежі на сплату єдиного соціального внеску.

Проблематичним залишається питання інших поточних видатків, тому що фактично, як я вже зазначила, вони навіть зменшені порівняно з минулим роком. І хочу зазначити, що ми інформували Міністерство фінансів в цьому році, що у нас видатки в 20-му році на оплату поштових послуг в межах тих планових показників, які були в 20-му році, склали 288,3 мільйона гривень, і при цьому фактично у нас потреба, яка не задоволена була плановими показниками, у зв'язку з цим видатки були не проведені, становить більше 200 мільйонів гривень. Це те, що у нас зашилося, не відправлена поштова кореспонденція по 2020 року.

Також хочу звернути увагу на те, що в бюджеті 21-го року взагалі відсутні видатки розвитку. І фактично, враховуючи ці мінімальні обсяги інших поточних видатків і відсутність видатків розвитку, недостатньо коштів для того, щоб і підтримувати поточну ситуацію з інформатизацією, і робити якісь подальші, вживати подальші заходи щодо створення і розвитку Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

Хочу також зазначити, що ні для кого це не новина і не секрет, в минулому році у нас дуже багато було колективних звернень працівників апаратів, це більше 370 звернень, тому що вони звертались в усі державні органи і в Комітет з питань правової політики, і в цих колективних зверненнях працівників апаратів, вони не задоволені взагалі умовами оплати праці, які на сьогоднішній день визначені нормативно. Всі 7 місяців у нас уже знову ж таки продовжують надходити ці колективні звернення, уже їх порядку 20 звернень у нас уже надійшло у січні від працівників апаратів.

Хочу також ще відмітити той факт, що, в принципі, чому дуже важко прогнозувати видатки на оплату суддівської винагороди. Тому що це дуже велика питома вага у видатках бюджету і фактично, якщо відбуваються якісь кадрові зміни, то це впливає на обсяги тих видатків, які мають бути проведені судами. Тому ми неодноразово зазначали і знову ж таки наголошуємо, що для отаких от випадів обов'язково повинен бути створений резерв, з якого ми можемо корегувати оці кадрові зміни, які відбуваються в

судах з суддівською винагородою. І також у нас залишається неврегульоване питання виплати компенсації обмеженої суддівської винагороди, яка була у нас з квітня по серпень 2020 року.

І також питання залишається у нас неврегульоване: в бюджеті не передбачені видатки на виплату вихідної допомоги суддям, які мають право на відставку в 2021 році, а це немало-небагато, у нас таких 34 судді. Це ті, які стовідсотково будуть мати право на відставку, яким в 2021 році виповниться 65 років, і більше тисячі, 1 тисяча 78 суддів – це ті судді, які мають право на відставку, тому що у них є стаж суддівський більше 20 років, а це теж немало-небагато більше 500 мільйонів гривень тільки на виплату вихідної допомоги.

Тому така от ситуація з бюджетами, яка є. Питання поточні, ті, які ми можемо, ми намагаємося вирішити там, де в межах загального обсягу видатків потребують видатки якогось перерозподілу, ми їх врегульовуємо, спільно з Міністерством фінансів вирішуємо питання ті, які в межах того бюджету, який є передбачений, ми намагаємося вирішити. Але все ж таки, якщо дивитись більш глобально, то проблема у нас залишається. І враховуючи відсутність видатків розвитку і поточних, і в тому числі заробітної плати, що є сильно кричущою і болючою, тому питання з бюджетом є і залишаються.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Людмила Василівна, в мене є таке питання, перед тим, як я надам слово далі, в мене є таке питання. Чи направляли ви ці документи до Міністерства фінансів? Я розумію, що і ми у вас запросили ці документи, але було б доречно їх одночасно направляти до Міністерства фінансів, щоб вони мали їх.

ГІЗАТУЛІНА Л.В. Андрій Євгенович, в робочому порядку ми Міністерству фінансів всі розрахунки надали для того, щоб, можливо, у них якісь будуть аргументи, контраргументи, тому... Але я ще раз хочу наголосити на тому, що оці всі розрахунки, які ми робили, додаткові потреби, це, виходячи із тих фактичних даних, які у нас на сьогоднішній день є в розписі державного бюджету.

Тобто, да, ми розуміємо, що можливо, можна якісь десь моменти і вони будуть потребувати, тому що у нас в зв'язку з тим, що розпис, по-перше, він помісячний у нас, нерівномірний, тут теж проблеми будуть виникати. Знову ж таки, якщо у нас в цілому по року вроді ми питання зняли з нарахуваннями, те, яке в нас було весь минулий рік, то зараз воно в нас не збалансоване помісячно. Все рівно суди звертаються, є проблема в тому, що якщо навіть є той незначний фонд заробітної плати, то не вистачає нарахувань для того, щоб сплатити платежі в бюджет. Там, де це можливо, де з допомогою Міністерства фінансів, я думаю, що ми це будемо намагатися оці поточні такі питання врегульовувати. Але питання більш такого глобального характеру, воно залишається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, для чого ми цим питанням займаємося? І це не тільки для того, щоб контролювати ситуацію, я дозволю собі саме таке висловлювання, з фінансуванням судової влади, а в тому числі для того, щоб до кінця I кварталу підійти з таким спільним баченням того, скільки треба додатково бюджетного фінансування для того, щоб судова влада до кінця року вже працювала в стабільному режимі і ми з вами не поверталися до цього питання на кожному засіданні комітету.

Тому пропозиція також, шановні колеги і представники судової влади, Міністерства фінансів, готувати, і для нас дуже важливо, що буде спільна позиція, готувати спільну позицію до кінця I кварталу для того, щоб ми могли вийти з пропозиціями про внесення змін до Закону про Державний бюджет 2021 і своєчасно ці зміни подати, розглянути в парламенті і

ухвалити, ще раз зазначу, для того, щоб судова система працювала в стабільному режимі.

Я хочу передати слово, в нас зараз... чи є ще Андрій Анатолійович Овсієнко або хто представляє зараз Вищу раду правосуддя на нашому комітеті? Андрій Анатолійович, будь ласка.

ОВСІЄНКО А.А. Дякую за надане слово, Андрій Євгенович.

Я не буду повторно вдаватися до аналізу тих цифр, які були тільки що наведені Гізатуліною Людмилою Василівною. Я хочу сказати, що дійсно в нас дещо інший кут зору на цю проблематику з точки зору забезпечення незалежності суддів, авторитету правосуддя, який полягає якраз у тому, що належний рівень фінансування є однією з гарантій суддівської незалежності і запорукою стабільної роботи суду як інституції, як установи.

Якщо стверджувати про ті проблемні питання, з якими стикнулася судова система в минулому році, то ми можемо їх проаналізувати окремо в розрізі цифр і окремо в розрізі тих проблемних питань, які піднімалися безпосередньо судовими установами.

Так от, за минулий рік надійшло 106 звернень від судів різних інстанцій та юрисдикцій, які стосувалися фактично двох проблемних питань. Перше – це оплата праці працівників апаратів судів (нерівномірний, зниження рівня оплати праці, відсутність стимулюючих виплат подекуди).

Інше питання стосувалося можливості відправлення правосудів, забезпечення судів поточними видатками, які стосували можливості відправлення поштової кореспонденції, зв'язку і такого іншого, що безпосередньо пов'язано із можливістю здійснювати правосуддя та розглядати справу.

Так от, якщо за минулий рік таких звернень було 106 з різних судів, з різних регіонів юрисдикцій та інстанцій, то сьогодні за три тижні фактично вже надійшло 16 таких звернень, і всі вони стосуються саме оплати праці працівників апаратів.

Ми в робочому порядку ці звернення опрацьовуємо спільно з Державною судовою адміністрацією України і шукаємо варіант, вихід із ситуації для того, аби вирівняти цю проблему, зробити її вирішуваною. Однак, як слушно зауважила Людмила Василівна, це потребує і з Міністерством фінансів, і ми дуже вдячні за можливість на майданчику Комітету з питань правової політики обговорювати це питання. І сподіваємось, дійсно, на конструктивні зрушення, які будуть, можуть бути за результатами першого кварталу перегляду показників бюджетних і відповідно внесення змін до цього.

Ми кажемо про те, що на сьогоднішній день позиція ми маємо проблему, яка виникла минулого року. Стикнулись з нею і ви, шановні народні депутати, і ми зі свого боку. Що не мали узгодженої позиції і бачення Державної судової адміністрації, Міністерства фінансів України. І я вважаю, що це перше питання, над яким ми повинні спільно попрацювати для того, аби такого неузгодженого підходу і бачення не було у наступному.

Це дасть змогу відповідно ефективно працювати над тим, де знайти кошти, яка сума є критично необхідною для забезпечення безперервного функціонування судів у нашій державі, і відповідно дасть змогу не допустити таких проявів, які ми мали місце у минулому році. Коли суди звертались з тим, що фактично зупинено було здійснення правосуддя повноцінне. Оскільки не мали змоги відправляти поштову кореспонденцію, відповідно і набрання судового рішення законної сили, багато чого іншого, повідомлення сторін і таке інше. Це неприпустима ситуація, яку ми повинні, врахувавши помилки минулого року, не допустити в цьому році.

Тому ми спільно з у постійному діалозі, намагаємось цю ситуацію коригувати в рамках наших можливостей і повноважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Анатолійович, за вашу участь і за вашу таку активну участь в розв'язанні цієї проблеми. Це наша спільна мета.

Чи є з нами зараз Богдан Сильвестрович Моніч? Богдан Сильвестрович?

МОНІЧ Б.С. Так, добрий день ще раз, шановні колеги. Я не буду повторюватись, не повторювати своїх колег. Так само на Раду суддів з початку року... Ми починаємо рік, що до нас масово надходять звернення. Мені здається, їх вже було більше 30.

Якщо в тому році... Наведу декілька прикладів. Мій суд стикнувся з проблемою відсутності марок, конвертів десь у жовтні місяці. То цей рік наш суд починає з того, що ми не маємо взагалі коштів на відправку поштової кореспонденції. Так само наш суд... Ми плануємо, взагалі планували провести засідання саме таким чином Ради суддів, щоб закінчився хоча б січень місяць, щоб можна було якось подивитися на хоча б якісь перші показники нашої роботи. Але я все одно дякую комітет за те, що починають привертати увагу до цієї проблеми саме з початку року, і сподіваюся, що ми, дійсно, на кінець кварталу першого вийдемо на якісь узгоджені цифри.

Але те, що можу зараз сказати, в продовження моїх слів все ж таки. По моєму суду вже марок, конвертів немає в нас на початку року. Якщо говорити про виплату заробітної плати, то по січню місяцю 80 відсотків, бухгалтер мені доповіла, буде виплачено заробітної плати, 20 буде в заборгованість, буде погашено за рахунок майбутніх періодів.

Сьогодні спілкувався я з колегами з Дніпропетровської області, з Дніпропетровського регіону. Їм обіцяють в цьому місяці апарату виплати 45 відсотків заробітної плати з погашенням у лютому, суддям – 29 відсотків. Це реальні цифри.

Також хочу звернути увагу, не повторюючи те, що сказала Людмила Василівна, основна проблема, якщо говорити по суддівській винагороді, то по цифрах можна подивитися, що в цілому їх має вистачити. Єдина проблема насправді, що фонд саме по суддівській винагороді чомусь надзвичайно нерівномірно розподілений. Тобто якщо говорити по нашому суду, то якщо

порахувати на рік, коштів начебто вистачає. Але помісячні видатки розподілені таким чином, що вони поступово збільшуються до кінця року, розподілені все ж таки нерівномірно. Тобто поки враження таке складається, що на суддівську винагороду, мабуть, має вистачити все ж таки коштів. Але це за умови про те, що говорила Людмила Василівна, що не будуть добиратися взагалі судді, що не буде переведень суддів і так далі, і так далі. І за умови, безумовно, що судді не будуть іти у відставку і у зв'язку з цим не буде навантаження в зв'язку з виплатою вихідної допомоги.

Найбільш кричуща все ж таки проблема – це заробітна плата працівників апарату, до якої я хочу повернутися. Для прикладу просто: у 18-му році середня заробітна плата становила 18 тисяч 500 гривень, в 19-му році – 18 тисяч 400, в 20-му ми вийшли на середню – 13 тисяч, 2021 рік ми починаємо з заробітної плати, яку Мінфін доводить, я в черговий раз хочу звернути на це увагу, це 8 тисяч 300 гривень. Хоча так, як порахувала Державна судова адміністрація, то навіть на 8300 для того, щоб виплатити 8300, потрібно ще 300 мільйонів. Мені важко спростувати ці цифри.

Натомість маю цифри, сьогодні я спілкувався з головою Краматорського суду. З початку року там звільнилось 4 працівники апарату, цифра невелика. В Слов'янському суді, це те місто, яке, я хочу нагадати, яке було відбите, в Слов'янському суді з початку року 12 чоловік звільнилися. По Дніпропетровській області, сьогодні так само оперативно перед комітетом спробував, Самарський суд міста Дніпропетровська – 17 осіб, Кіровський район міста Дніпра – в минулому році звільнилося 10 працівників апарату, в цьому році вже 15 подали заяви.

Я не можу, взагалі ми не знаємо, як змотивувати працівників апаратів судів, як їм пояснити, що впродовж далеко попередніх років вони отримували одні кошти, а фактично зараз мають розраховувати на заробітну плату, яка вдвічі, а то і втричі менша, ніж була раніше. Над цим питанням треба серйозно думати. Ну, не може, це не нормальна цифра – 8 тисяч 300 гривень середньої зарплати. Тому що за цими цифрами все ж таки це значить

хтось отримує 25, хто отримує 2 і так далі. Оце ми виходимо на середню, я, можливо, не досить коректно привів цифри, не вийде середнє арифметичне з цих цифр, що я навів, але я думаю, що ви розумієте, про що я говорю.

Тому все ж таки я сподіваюся, що Міністерство фінансів завершить, нам відомо, що була така домовленість, що зараз проводяться перевірки Державної судової адміністрації, ефективності використання ними коштів і так далі, і так далі, і так далі. Але чомусь, я ще раз цю тезу повторю, в минули роки, коли кошти були, то і проблем не було, і на марки вистачало, і на конверти, тут раптом проблема виникла. Добре, якщо вона є, ми не заперечуємо, давайте закінчимо ці перевірки і нарешті, можливо, по підсумках першого кварталу чітко скажемо, куди ми рухаємось. Якщо ми говоримо, що 8 тисяч – це заробітна плата нормальна працівника апарату суду, ну, я впевнений, що ми отримаємо, що... До речі, мені ще відомо, що Міністерство фінансів ставить питання, чому не скорочують, наприклад, працівників апаратів судів у тих випадках, у тих судах, де суддів не вистачає? То ми потім не знайдемо цих людей. Але практика вже показує, що вже природним, так би мовити, способом люди вже готові до самоскорочення.

Ще коротко скажу. Що у нас немає елементарного навіть. Це апеляційний суд, який Сьомий апеляційний адміністративний суд, один з найкращих судів в Україні, юрисдикція якого поширюється на велику кількість областей. У нас елементарно немає коштів на прибирання. У нас закінчуються кошти на туалетний папір, вибачте, в туалети. І така ситуація якщо вже в нашому суді, ми завжди фінансувались якось краще порівняно з іншими, то я впевнений, що по регіонах вона ще гірша.

Ми, звичайно, зберемо цю інформацію. Ми плануємо по результатам січня її зібрати. І десь всередині лютого ми проведемо засідання відповідне Ради суддів. І хочу наголосити, що все ж таки з'їзд планується суддів України на березень місяць. І очевидно, якщо не буде ніяких зрушень у цих питаннях, то буде одне з найболючіших питань, яке будуть порушувати делегати на з'їзді.

Дякую, шановні колеги, за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Сильвестровичу, за таку відверту інформацію. І все ж таки маємо надію на те, що спільними ситуацію якимось чином виправимо.

У мене є пропозиція. Народні депутати хочуть вже висловитись. Колеги, просто до вас питання. Я пропонував наразі надати слово заступнику міністра фінансів, а після цього вже обговорити. Якщо ви не заперечуєте, давайте саме таким чином для того, щоб у нас була більш така повна картина.

Пане Роман Єрмоличев, будь ласка. Дякую за те, що змогли прийняти участь у засіданні комітету, будь ласка.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую.

Доброго вечора, шановні народні депутати! Не буду обтяжувати цифрами, бо, думаю, що всі вже втомилися з трьох годин чекати вирішення питань фінансування. Але хочу сказати, що ми друге півріччя 20-го року в конструктиві із Державною судовою адміністрацією. Я розумію, що потреби судової влади їх необхідно задовольняти, як і будь-яку галузь в нашій країні. Тобто є потреби і на охорони здорову, є потреби і на освіту, інші галузі. Тобто ми це все розуміємо. На кінець року, виходячи із спільних зусиль Мінфіну і ДСА, ми вийшли без заборгованості до кінця року, заборгованість відсутня на кінець року.

У цьому році ми будемо ще спільно працювати і ще більш конструктивніше. Ми вже мали дискусію із пані Гізатуліною щодо бюджету 21-го року. Написали лист інструктивний на ДСА, Вищу раду правосуддя і Раду суддів. Я думаю, що вони бачили наш лист з рекомендаціями, яким чином у цьому році, дотримуючись бюджетного законодавства, вирішувати поточні питання в розрізі суддів. Тобто є можливість перерозподіляти і дивитися, яким чином тому чи іншому суду добавляти.

Але те, що ми, дійсно, взяли на себе зобов'язання бюджетів спільно з вашим комітетом, спільно з народними депутатами. За результатами першого кварталу, якщо буде критична необхідність збільшення видатків, будемо думати щодо дійсно суми цієї потреби додаткових коштів і вишукування джерел додаткових коштів. Але в першу чергу звертаюся до ДСА щодо, дійсно, як головний розпорядник приймати спільно виважені рішення і закривати поточні проблем по різних судам.

Готовий відповідати на запитання, щоб далі не забирати час народних депутатів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Але для того, щоб ми не проявляли зайвого оптимізму такого, давайте все ж таки виходити вже з презумпції того, що нам треба готувати, готуватися до того, що зміни до державного бюджету будемо вносити. І ще раз закликаю для того, щоб... і вас, і представників судової влади, в першу чергу державної судової адміністрації, щоб була спільна позиція, тоді народним депутатам буде значно легше ці питання вирішувати вже в залі.

Я по черзі пропоную надати слово народним депутатам. Перший просив слова народний депутат Ватрас, потім Маслов, потім Демченко. Будь ласка.

ВАТРАС В.А. Шановні народні депутати, шановні присутні! Мені сьогодні стало відомо про ситуацію з оплатою праці в господарських судах першої інстанції. Причому ситуація складається в тому, що секретар судового засідання отримує заробітну плату за січень місяць в районі шести тисяч гривень – це мінімальна заробітна плата, як і працівник апарату, помічник судді отримує заробітну плату 8 тисяч гривень.

Більше того, також є інформація, що не виділено коштів на відшкодування податку на доходи на заробітну плату станом на січень місяць.

Скажіть мені, будь ласка, шановний представник міністра фінансів і так само шановний представник Державної судової адміністрації, що ви плануєте робити для того, щоби виправити цю ситуацію? Яким чином людина з вищою юридичною освітою, як от помічник судді чи працівник апарату зможе прожити на цю заробітну плату, утримати себе принаймні, якщо не свою сім'ю? І що ми будемо робити, якщо у нас відбудеться масове вивільнення цих працівників? Врешті-решт станеться так, що наша судова система зупиниться, тому що суддя, заробітна плата якого, мабуть, в 10 разів більше, він змушений буде не лише виконувати свою роботу, але і фіксувати судовий процес і виконувати роботу помічника.

Тому в мене до вас дуже велике прохання: не потрібно це питання на сьогоднішній день переносити на другий квартал, це питання потрібно вирішувати вже. На сьогоднішній день.

Ми як народні депутати заклали у Державному бюджеті на 2021 рік збільшення мінімальної зарплати, і, мабуть, лише ми допомоги в цій частині збільшити на одну тисячу доходи працівників апарату.

Тому скажіть мені, будь ласка, що ви плануєте робити з цією критичною ситуацією, які конкретні шляхи ви запропонуєте Комітету правової політики і працівникам апаратів, помічникам та секретарям для того, щоб підвищити їх рівень оплати праці?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Володимир... Ні, Людмила Василівна. Ви є з нами пані Гізатуліна?

ГІЗАТУЛІНА Л.В. Так-так, я є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, чи можете ви відповісти на питання пана Ватраса?

ГІЗАТУЛІНА Л.В. Я в своїй доповіді озвучувала, що в робочому порядку там, де можливо наблизити чи зробити перерозподіл за погодженням з Вищою радою правосуддя, то ми ці заходи будемо вживати. Але теж як би січень місяць, він був організаційного плану. Тому що тільки до середини січня практично формували розпис бюджету для того, щоб розложити по всіх підвідомчих органах. Ви знаєте, що у нас мережа немаленька....

За потреби ми будемо звертатись у Міністерство фінансів з проханням, можливо, якимось чином наблизити видатки. Те, що прозвучало якраз у запитанні народного депутата стосовно того, що не вистачає нарахувань. В цілому по року у нас вистачає в цьому році, у 21-му році, нарахувань на той фонд, який зараз є затверджений. Але у зв'язку з тим, що розпис помісячно розділено нерівномірно, і більша якраз частина нарахувань попала на другу половину року, то перші місяці у нас якраз виникає ця проблема, що навіть на той невеликий фонд, який є, установи не мають можливості зробити нарахування єдиного соціального внеску і перерахувати його в бюджет у зв'язку з тим, що кошти розподілені помісячно нерівномірно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Роман.

БАБІЙ Р.В. Дивіться, ми готові знову ж спільно працювати з ДСА, можливо, Я просто повідомити народним депутатам, що це ж як річний розпис, так і помісячний розпис формується, виходячи з доходів державного бюджету. І щодо формування помісячного розпису застосовано єдиний критерій для всіх центральних органів виконавчої влади і для всіх галузей. І тому тут на сьогодні не можна сказати, що ми до когось підійшли не так, а до когось так. Тому ми готові, так, якщо дійсно виникає питання щодо наближення і там покриття заборгованостей якихось, ми спільно попрацюємо із ДСА і винайдемо, я думаю, правильне рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Роман.
Народний депутат Маслов, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, колеги.

Хочу відреагувати на слова представника Міністерства фінансів.

Останні півроку ви разом з Державною судовою адміністрацією сказали, що ефективно, злагоджено попрацювали. Нічого подібного. Ви неодноразово були у нас на комітеті, представники. Ми всі мали змогу бачити, ніякої співпраці між вами налагодженої не було. Наслідки ми отримали.

Що стосується тези про те, що ви закінчили рік попередній без заборгованості, це теж не відповідає дійсності. Тому що суди, які масово повідомляли про неможливість здійснювати правосуддя внаслідок того, що елементарно не було грошей на повідомлення, фактично порушили права громадян, не здійснюючи правосуддя. Оце і є та заборгованість латентна, схована, та яка насправді існувала. За рахунок громадян дотягувала судова система, за рахунок суддів, за рахунок працівників апаратів судів, на яких жодної копійки... А, вибачте, у березні минулого року один раз були виділені грошові кошти на придбання двох масок. За рахунок того, що кожен працівник судової системи ризикував своїм життям, безпосередньо кожен день, стикаючись з багатьма, з величезною кількістю громадян, не маючи жодних засобів індивідуального захисту, жодних засобів на дезінфекцію. Саме на їх очах, власне, і за їх коштів ви формально витягнули бюджет, начебто без заборгованості. Заборгованість та була.

Ми неодноразово спілкувалися стосовно того, що шукайте гроші, звідки фінансування можна зменшити і додати на фінансування судової гілки влади. Чому? Тому що вона не така сама, як всі інші. Ви сказали, що вона така сама, як всі інші. Ні, не така сама, як всі інші. Тому що саме гарантії фінансування судової гілки влади як одна з гарантій незалежності

суддів і забезпечення доступу людей і реалізації права на правосудді передбачено в Конституції в статті 126 і статті 130 Конституції, напряму передбачено необхідність повноцінного фінансування судової гілки влади. Я звертався неодноразово до вас як народний депутат, ми як комітет зверталися, ми отримали відповідь з Вищої ради правосуддя, де чорним по білому було написано неврахування їх рекомендацій щодо фінансування і прямим порушенням статті 126, 130 Конституції України.

Ми побачимо ефективність роботи, коли ви тут на комітеті з'явитесь і скажете: ми знайшли грошові кошти для того, щоб профінансувати працівників апарату суду. Ми знайшли кошти, ми вирішили зняти, хочете з будівництва доріг, хочете з фінансування громадського телебачення пошукайте 1,8 мільярда, але ми знайшли спосіб, як забезпечити, як втримати на роботі тих працівників, які масового сьогодні звільняються. От тоді ми будемо бачити, що ця робота є ефективною. А наразі вона є абсолютно неефективною. Або ви не розумієте значення і особливості судової гілки влади як окремої судової гілки влади, або йде просто свідоме знищення незалежної гілки влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Надаю слово народному депутату Демченку. Сергій Олексійович, будь ласка.

_____. А потім мені можна буде?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. У нас і народний депутат Тарасенко, да, безумовно. Я просто не... Ви переміщуєтесь, я не бачу, що ви піднімали руку.

Сергій Олексійович, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Дивіться, я хотів би звернути увагу, що, напевно, з присутніх на сьогоднішньому комітеті зараз немає жодної особи, в якої не було б бажання, щоб проблема фінансування судової влади була вирішена. І, на мою думку, заклики чи посилення важливості цього питання через такі заклики ситуацію не змінить, давайте правду казати. Ми можемо довго казати, що це дуже важливо і що це необхідно робити, але ми всі з цим погоджуємося. Але, якщо немає можливості, то ніхто нічого не зробить.

У мене є трохи інша пропозиція. У мене є пропозиція звернути увагу на те, що ми цю проблему вирішимо. Якщо ми в цьому впевнені, то ми всі розуміємо, що для вирішення цієї проблеми нам треба буде здійснити в деякому обсязі законотворчу діяльність, внести зміни до Закону про державний бюджет щонайменше, так, на цей рік.

Я пропонував би і прошу прислухатися колег, підтримати цю пропозицію. Я би пропонував саме задля такої законотворчої діяльності, оскільки вона буде, я впевнений, не разовою, вона буде розтягнута в процесі усього року, це буде кілька законів, кілька змін, я думаю, відповідно до виникаючих там чи інших моментів, там, де неможливо перекрити наближенням відповідних коштів витрати на сьогодні, що необхідно буде все-таки перерозподіл коштів з інших статей. Внаслідок того, що ми на сьогоднішній день вже розуміємо, що можемо використати кошти, пов'язані з Вищим інтелектуальним судом України, що у нас цей рік Вища кваліфікаційна комісія суддів не запрацює. Відповідно витрати, пов'язані з Вищим інтелектуальним судом України, я вважаю, можна використовувати. Та і за інших всіх причин.

Я ще раз, яка пропозиція в мене. Я пропоную нам на комітеті утворити робочу групу щодо законотворчої діяльності саме з фінансуванням судової системи, щоб ми з вами були в ритмі кожного дня, не кожного місяця навіть, а кожного дня, щоб ми спілкувалися, відповідно, хто будуть закріплені цієї робочою групою від комітету в режимі онлайн кожний день, щоб в цій

робочій групі були присутні представники відповідних органів, щоб відповідні органи, які тут присутні, представники їх також були в цій робочій групі, щоб була онлайн інформація не тільки вона поступала для того, щоб ми вивчили щось, сказали на комітеті, а щоб вона вже оброблялася і надавалася пропозиція разом з депутатами цієї робочої групи.

Я готовий повести цю робочу групу, якщо буде таке рішення підтримано, да. Але я просто іншого варіанту не бачу, ми будемо кожний комітет зустрічатися і казати про те, що це дуже важливо, і вислуховувати, що зроблено, що не зроблено. Так, це є функція контролю – це робити, вислуховувати, але вирішення проблеми, ще раз, я думаю, що вона буде лише через законотворчу діяльність, задля якої пропоную постійно таку робочу групу утворити. Це перша в мене є пропозиція. Якщо я сказав те, що відчувають усі члені комітету, прошу підтримати.

І другий момент, який я хотів задати питання – щодо присутніх тут представників, напевно, Вищої ради правосуддя мене найперше буде цікавити, пану Овсієнко я хотів задати питання, пов'язане з існуючою ситуацією на сьогоднішній день з апаратом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Наскільки всім нам зрозуміло, наскільки... Алло! Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз чутно. Будь ласка!

ДЕМЧЕНКО С.О. Чутно да?

Наскільки всім нам зрозуміло, я повертаюсь, що ще рік в нас не буде працювати Вища кваліфікаційна комісія суддів. Є витрати відповідно на апарат Вищої кваліфікаційної комісії суддів, поточні якісь витрати, пов'язані з Вищою кваліфікаційною комісією суддів. І в мене перше питання, ну, я думаю, що не питання, а твердження: я думаю, що надо передивитися в рамках цієї робочої групи, яку, я сподіваюсь, ми утворимо, можливий перерозподіл саме їх коштів, пов'язаних з тим же поштовим обігом і так далі, те, що не є зараз

востребовано Вищою кваліфікаційною комісією суддів, оскільки вони не здійснюють, на мою думку, операційну діяльність кожного дня.

А щодо питання до них, то я хотів би зрозуміти, як ми використовуємо цей рік, я вже за минулі роки не хочу повертатися, але оцей рік як ми використовуємо цей апарат Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Оскільки, ну, звільняти людей внаслідок того, що ми ніяк не сформуємо вищу кваліфікаційну комісію суддів або не приймемо іншого рішення, ну, я думаю, що це не зовсім правильно. Але вважаю правильним і державницькою позицією поцікавитися і направити все-таки в те русло, щоб використовувалися грамотно ресурс, людський ресурс, який зараз в апараті Вищої кваліфікаційної комісії суддів. І якщо для цього необхідно якісь зміни законодавства, то також ми готові це, я думаю, з колегами разом зніціювати, щоб така можливість з'явилася, якщо ви обмежені законом.

От є у мене така пропозиція щодо робочої групи. І є питання до Вищої ради правосуддя і пана Овсієнка або, якщо інші, хто готовий, представники інших органів також відповісти, дуже буду дякувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Я думаю, що пропозиція щодо створення робочої групи вона є цілком такою перспективною і позитивною. Я думаю, що ми зможемо з вами це питання підготувати і вже на наступному комітеті вирішити це питання, обговоривши його з членами комітету, які в тому числі зараз не можуть прийняти участь, щоб було... і на наступний комітет, який відбудеться через тиждень, я думаю, що ми такого роду робочу групу зможемо з вами створити і призначити керівника. Питання було . до Андрія Анатолійовича Овсієнка. Будь ласка.

Шановні колеги, я розумію, що це питання дуже важливе, але з урахуванням вже часу, який ми працюємо, є пропозиція десь там за 5-10 хвилин завершувати засідання комітету.

Андрій Анатолійович Овсієнко і потім Тарас Тарасенко. Андрій Анатолійович, ви з нами зараз? Нема.

Народний депутат Німченко просить слово. Давайте я зараз по черзі, з нами народний депутат Тарасенко. Прошу десь там обмежтесь, будь ласка, там 2 хвилини, якщо можна.

ТАРАСЕНКО Т.П. Дякую.

Колеги, я всіх вітаю! Нарешті, приступили до такого важливого обговорення цих проблем фінансових і на правовому комітеті. Я з березня місяця 2020 року входжу у групу контролю видатків при ДСА. Правда, вона почала працювати тільки у вересні, що, на жаль, також не може говорити про конструктив належної роботи Державної судової адміністрації. І сьогодні також ні від Вищої ради правосуддя, ні від Ради суддів я, на жаль, не почув будь-яких пропозицій таких чітких, які б говорили про те, що як можливо використовувати вже наявні виділені бюджетні асигнування. Зокрема, я не розумію, чому до цього часу не внесено зміни в той же Податковий кодекс, не виходить ініціатива від Державної судової адміністрації, щоб зекономити мінімум 40 мільйонів на ПДВ за відправку кореспонденції.

Також питання на розгляді комітету є законопроект про електронні адреси, який зможе зекономити близько до 200 мільйонів гривень на відправку кореспонденції. Його потрібно розглядати. Тобто потрібно виходити з того в політиці, що є все-таки обмежений бюджет і можливо з ним працювати.

На жаль, Державна судова адміністрація наводила тільки відсоткові цифри, а не наводила кошти, які витрачаються. Щоб було розуміння, наскільки витрачаються кошти на, наприклад, на судову охорону, це 1,3 мільярда тільки на заробітну плату державної судової охорони. Чи потрібно охороняти суди, яких скоро вже не буде фактично, люди звільняються з суддів. Тобто зараз середня заробітна плата помічника судді 7-8 тисяч

гривень, по всім судам по Києву, я знаю, що отримують до 5 тисяч гривень, а охоронця середня заробітна плата 13 тисяч гривень.

Зокрема, та ж сама ситуація по всім територіальним управлінням Державної судової адміністрації. Середня заробітна плата там становить 22 тисячі гривень. Тобто бюджетом у запиті, у бюджетному розподіленні якраз щодо територіальних управлінь судової адміністрації взагалі не зменшено витрат, тобто вони собі нічого не понизили. Понижено і суддям, і апаратам судів, проте нічого не понижено в самій структурі Державної судової адміністрації. Тобто фактично на даний час закінчується підготовка звіту про огляд витрат, дійсно, в ньому немає інформації щодо кредиторської заборгованості, немає інформації, скільки коштів виділялось на управління державним підприємствами Державної судової адміністрації на даний час. Тому фактично... Ще і в минулому році не один раз наголошував я у Раді про те, що потрібно провести аудит Державної судової адміністрації, і Рахункова палата говорила про те, що буде проводити ці заходи. Проте на даний час це так не проведено.

Отже, після того, як буде закінчений звіт, потрібно все-таки визначатись, які видатки потрібно як розподіляти. Тому що кошти, в принципі, є, але їх використання під питанням під великим. Однозначно є законодавчі ініціативи, які дають можливість зменшити витрати судової гілки влади. І з другої сторони, відповідно можна перерозподілити кошти на такі сфери, як оплата праці помічників суддів, секретарів суддів і відповідно забезпечити повне фінансування доступу громадян до правосуддя. Це фактично поштова кореспонденція. Тому фактично належне функціонування кожного суду в нашій державі.

Тому потрібно... Я підтримую, в принципі, позицію Сергія Демченка щодо створення робочої групи, можливо, або, можливо, просто напрацювати, щоб кожен депутат прийняв рішення, які ініціативи потрібно напрацювати для того, щоб зменшити витрати в судовій гілці влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Тарасе, дякую.

Я знаю, що ви активно працюєте над питаннями вдосконалення роботи Державної судової адміністрації. І ми вам дуже дякуємо за це. Між тим, комітет до цих питань звертається, на жаль, постійно. І особливо наприкінці минулого року було кілька засідань комітету, на яких ми намагалися іноді з'ясувати просто позицію Міністерства фінансів та Державної судової адміністрації. Їх навіть складно просто порівняти, тому що вони були в різний спосіб викладені.

А, між тим, я дуже дякую за ці не тільки пропозиції, але і за ваші зауваження, тому що, дійсно, питання оплати праці апарату судів, і ми розуміємо, що це здебільшого спеціалісти з вищою юридичною освітою. На мій погляд, також це не дуже збалансовано, коли вони отримують в два рази менше заробітну плату, ніж співробітники Служби судової охорони. При всій повазі до Служби судової охорони і до тієї місії, яку вони виконують, але в усьому повинен бути якийсь баланс. І це порівняння воно є дуже чутливим і дуже важливим.

У мене є питання, тому що я особисто спілкувався в кінці минулого року з міністром фінансів щодо проведення аудиту Державної судової адміністрації. Пане Роман Єрмоличев, якщо ви мене чуєте, ще раз скажіть, будь ласка, чи зараз відбувається аудит?

ГІЗАТУЛІНА Л.В. Я можу прокоментувати, Андрій Євгенович. У нас з 15 грудня працює Рахункова палата, вони перевіряють напрямок інформатизації. Із завтрашнього дня виходить аудиторська служба. Вони будуть проводити аудит нашої бюджетної програми за 19-й і 20-й роки. Завтра вони виходять і приступають до роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Це дуже важлива інформація, для того, щоб ми всі розуміли, щоб не було таких, знаєте, обвинувачень, хто використовує кошти доцільно, а хто недоцільно, то тут залучення і Рахункової палати, і Державної аудиторської служби. Вони є дуже важливими для того, щоб в тому числі ми як народні депутати мали об'єктивну інформацію, яка перевірена професійною спеціальною службою.

Василь Іванович Німченко просив слово, і я би пропонував на цьому завершувати. Я вважаю, що наша така перша в цьому році дискусія щодо питання фінансування судової влади, вона відбувається все ж таки в такому конструктивному руслі здебільшого. Пропоную до наступного засідання комітету поспілкуватися нам, членам комітету, щодо робочої групи, яку запропонував народний депутат Демченко, щоб ми з вами більш чітко сформували нашу позицію з цього питання і прийняли рішення, мабуть, на наступному засіданні комітету.

Василь Іванович Німченко і буду пропонувати завершувати роботу комітету. Будь ласка. Василь Іванович, ми вас не чуємо. А зараз і не бачимо. Василь Іванович!

Шановні колеги, я не знаю, там у Василя Івановича щось з технічних питань. Якщо ні в кого немає в пункті "Різне", пропоную... Василь Іванович, ви з нами. Ми вас бачимо, але не чуємо.

НІМЧЕНКО В.І. Такого не може бути... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз ми вас бачимо. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я багато не затримаю. Я вдячний за те, що ви прислухались до ініціативи. Пам'ятаєте, на тому засіданні винесено питання стосовно перш за все оплати праці преданим силам судового корпусу, я маю на увазі апарату судів. Їх там 24 или 26 тисяч. Чотири рази збирались по поводу того, заробітної плати. І я хотів би, щоб заступник міністра фінансів,

який сьогодні там був, він там пообіцяв, я, що конкретно вони зробили, щоб ми не почали цей год і так же його закінчили, як прошлий. Пане голову, тому що сьогодні, да, сьогодні був конструктив. Дай Бог, щоб це було вирішено, тому що переходити на те, що люди, державні службовці, зменшувати їм зарплату – це все незаконно.

І тому я хотів би... Ще раз дякую за те, що ми все-таки включили і поставили на контроль, щоб думали ми про людей і про предані сили. І ще раз напомним, що не всі так однакові, тому що окремим ривком судова система і чого вона окремим ривком фінансується, тому що нам треба забезпечити незалежність суддів, незалежність судового апарату, щоб не думали, що судовий апарат ні на що не впливає. Впливає на все. Не лише на те, який порядок там склався, а на все, і на розгляд справ, щоб ви знали, тому що вони працюють плечом к плечу з суддею.

Спасибі. Дай Бог, що це питання буде вирішено уже в цьому місяці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович. Дуже мудрі ваші слова. І я думаю, що ми маємо спільну мету.

Я дякую всім запрошеним. І завершую засідання цього комітету. Дякую всім. І до зустрічі наступної. Дякую.